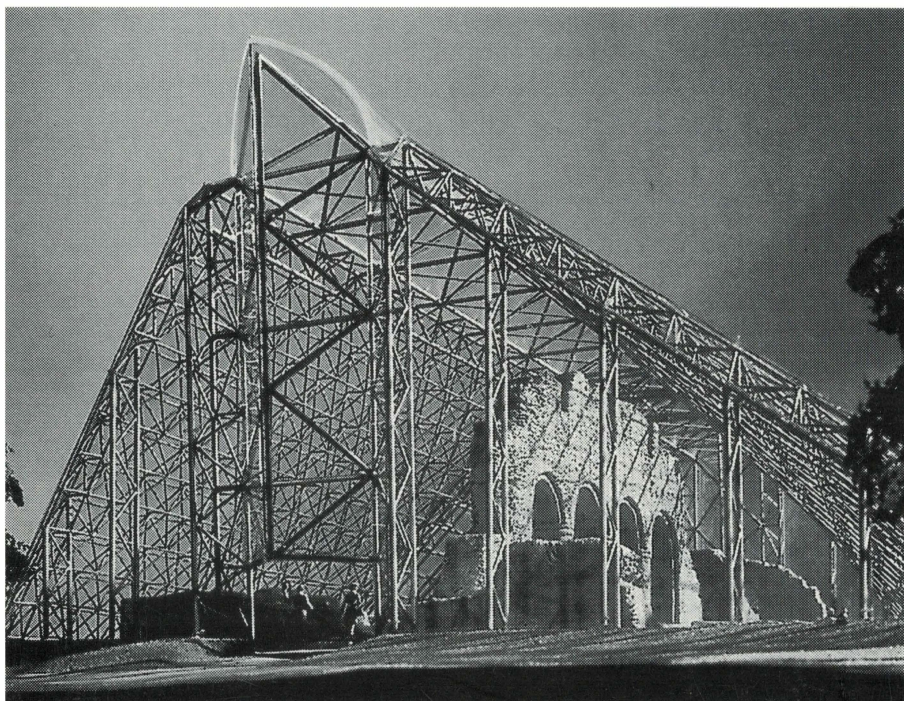

VESTOPPLAND SLEKTSHISTORIELAGS TIDSSKRIFT

Nr. 4 2002 Årgang 20 Pris kr. 40,- ISSN:0802-860

*Hamardomen
Se artikkel side 290*

Alt i trelast og byggvare

GRAN ALMENNING

Åpningstider: Mand. - fred. 07.00 - 17.00, lørd. 09.00 - 13.00

MAXBO

MAXBO Gran Almenning, 2750 Gran - Tlf. 61 31 30 60

Fax 61 31 30 70

MAXBO - ENESTE BO OG BYGGEVAREKJEDE MED FAST LAVPRIS
Maxbo - Gran Almenning, 2750 Gran

Gjensidige NOR
Forsikring

*Vi ønsker deg
velkommen
til et hyggelig opphold og et måltid
god, hjemmelaget mat.*

Hadeland Gjestegård

2770 Jaren - Telefon 61 32 88 74

Kafé - Selskapslokaler - Møterom - Solsenger - Catering

Salg eller kjøp av bolig

EiendomsMegler 1

Smietorget, 2750 Gran - Telefon 61 32 70 20 - Fax 61 32 70 21

Internett: <http://www.eiendomsmegler1.no/gran/>

KJENN DIN BYGD

LOKALHISTORISK LITTERATUR I GODT UTVALG

Toten tidsskrift 1-9	80,-
Toten årbok innbundet 1979-90	150,-
Toten årbok 1991	200,-
Toten årbok 1992-96	170,-
Toten årbok 1997-2001	190,-
Totens Bygdebok bind I (i to halvbind)	à 200,-
Totens Bygdebok bind II og III	200,-
Totens Bygdebok bind IV	350,-
Totens Bygdebok bind V	590,-
Visjon og virke	250,-
Gihle: Frå gamalt	100,-
Gihle: Østre Toten Bondelag 1882-1982	80,-
Gihle: Østre Toten Skogeierlag 1911-1986	80,-
Gihle: Hoff kirke	50,-
Gihle: Fra gamle dager på Toten	80,-
Totendialekta, form - bruk - framtid	50,-
Gjestrum: Gårds og slektshistorie	90,-
Gjestrum: Økomuseumsboka	150,-
MJØSA årbok 1982-83	100,-
MJØSA årbok 1984-86	130,-
Julsrud Berg: Damp og motorbåter på Mjøsa	288,-
Øyeblikk som var, bind I og II	130,-
Øyeblikk som var, bind III	170,-
Totenmål og anna mål, hefte 1-9	40,-
Totenmål og anna mål, hefte 10-24	60,-
Toten Almenning	350,-
Olstad: Spellemann langs vegen	60,-
Rosseland: Skole i den trivelige bygda	190,-
Rosseland: Timeglasset	119,-
Stuldalen: Villroser I og II	à 98,-

TOTEN INTERBOK

2851 Lena • Tlf: 61 16 05 94 • Fax: 61 16 19 77

toten@interbok.no

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAG

Postboks 266, 2801 GJØVIK

Medlemskontingent: kr. 150,- pr. år.
Lagets tidsskrift kommer fire ganger i året.
Bankgirokonto nr. 0532 10 83260
Neste frist for innlevering av stoff er 1. februar.
Stoff sendes Jan E. Jaatun, Postboks 99, 2857 Skreia eller
Som e-post: ruhaars@online.no

Hjemmeside: <http://home.lakenet.no/vshl/>
E-post adresse: vshl@lakenet.no

HOVEDSTYRE ARBEIDSUTVALG:

Formann: Anne Lise Svendsen, Vildåsvegen 61,
2830 Raufoss - tlf. 61 19 02 65
Nestformann: Jan Eilert Jaatun, 2857 Skreia
tlf. 61 16 38 93
Kasserer: Hans M. Næss, 2750 Gran - tlf. 61 33 04 14
Sekretær: Harald Hvattum, 2760 Brandbu
tlf. 61 33 42 61

TIDSSKRIFTSSTYRE:

Styrer: Jan Eilert Jaatun,
Fredrik Dyhren
Heljar Westlie
Rune Hårstadsveen
Varamann: Roy Magne Sveen

ANNONSEPRISER:

	1 gang	4 ganger
1/2 side	kr. 150,-	kr. 500,-
1/1 side	kr. 300,-	kr. 1000,-
Bakside	kr. 500,-	kr. 1400,-

Bankgirokonto 2050 11 52065

Innhold

- 245 Terje Tandsether:
Hasli - gard og slekt
- 265 Ole Arild Vesthagen:
Slektene Bartum og Castberg og etterslekt
på Hadeland Del II
- 277 Fredrik Dyhren og Jan Eilert Jaatun:
Gaarløs i Kolbu på Toten Del I
- 290 Hamardomen
- 294 Fredrik Dyhren:
Skifter Toten, Vardal og Biri
1692 - 1695, del 4
- 305 Nye spørsmål
- 309 Lagsnytt
- 316 Innholdsfortegnelse 2002

Hasli - gard og slekt (1)

Av Terje Tandsether

Hasli er i følge bygdeboka en av de eldste gardene i Snertingdal og er kanskje den garden som er nevnt tidligst i skriftlige kilder. Alt i 1337 får vi navnet på den første brukeren. Hasli var en tid krongods, men ble alt omkring 1660 selveiergard, tidligere enn noen annen gard i Biri-Snertingdal, også dette i følge bygdeboka. Gardens skyld økte utover på 1600-tallet til den i 1660-åra var på 3 1/2 hud. Oluf Rygh som for 100 år siden ga ut bøkene om norske gardsnavn skriver om Hasli: "Sammensatt av lid med elvenavnet Hasla som er dannet av trenavnet hassel og har hatt ikke liten utbredelse. Garden ligger ved en liten bekk."

Hasli er en av de øverste gardene i Snertingdal, og det har gjennom alle tider vært mange slektsforbindelser mellom folk på Hasli og Land, særlig Torpa. I de nye bygdebøkene om Torpa som snart blir gitt ut vil det nok komme fram flere slike forbindelser enn de jeg har funnet, og kanskje mere utfyllende opplysninger.

Antall brukere på Hasli har variert gjennom tida. Fram til 1612 finner vi bare en bruker, men i skattelistene fra 1615 og utover nevnes to, det samme i manntallene i 1660-åra. Fra 1678 har vi fogdregnskaper der det plutselig har blitt fire brukere: Dagfin, Christen, Jørgen og Engebret. I 1682 er ikke Engebret nevnt. I tidsrommet 1711-1723 er det fortsatt fire brukere. Ekstraskatten 1766 nevner tre brukere her, det samme i et gardsmanntall 1782 og i folketellinga 1801. Nye bruk har altså blitt skilt fra eller slått sammen igjen seinere.

Det har tidligere vært skrevet litt om den eldste slekta på Hasli, og jeg vil vise til et par artikler: "Fra Biri i gamle dager" av B.O. Stuve i Hedmark slektshistorielags tidsskrift bind 7 1971, og "Den

gamle Haslislekta i Snertingdal" av Halvard Oudenstad i årbok for Gjøvik 1984. I den siste artikkelen forekommer det riktignok enkelte feil.

1. Tore Audunsson

I et provsbrev fra Haldor på Lunde datert Garder i Vest-Torpa 13.3.1337 er en av dem som besegler brevet Tore Audunsson i Hasli. I Regesta Norvegica bind 5 står farsnavnet i parentes med spørsmålstejn, kan hende fordi seglet er utydelig? Tore Haslis segl er altså bevart og viser et trekantet skjold der en arm fra venstre holder ei øks som er vendt mot venstre.

2. Finbo

Så finner vi ingen brukere før "Fynbo Hasszlidt" betaler 1 lodd sølv i gjengjerden 1528. Han har ganske sikkert hatt etterkommere, for dette sjeldne navnet dukker opp igjen på Hasli omkring 100 år seinere men hvordan slektskapet er mellom denne Finbo og de seinere brukerne vet vi ikke.

3. Gunder

Han er nevnt under oppebørsel av Hamar stifts gods 1557/58 og betalte 1 daler for 2 huder, som det står. Gunder er også nevnt samme år sammen med åtte andre bønder i Biri og Snertingdal fordi de hadde mottatt penger for mårskinntil Kongen, og endelig i et par skattelister i 1560/61.

4. Dagfin (Torgersen?)

Dagfin var den siste brukeren som hadde Hasli alene. Når han kom hit vites ikke, men i 1612 er han nevnt i skattelistene og der er han også å finne i 1624. Men alt i 1615 hadde han nok delt garden mellom sønnene Finbo og Torger. Dagfin nevnes visstnok aldri med farsnavn. Det har vært antatt at han er sønn av den Torger Jonsen på Hegge som i 1528 kjøpte Hovde i Biri da gods både i Hegge og i Hovde seinere finnes igjen hos brukerne på Hasli. Dagfin er nok identisk med den Dagfin Hegge som var kirkeverge i 1575.

Den slektstavla som Oudenstad presenterer i sin artikkel er nok

delvis fantasi. Han nevner ei Aaude Hasli som satt med en del gods i 1612. Jeg har sett originalen, og der står det ikke Aaude men derimot Dauid, altså en forvrengning av Dagfin. Videre er nok den Dagfin Dagfinsen som nevnes 1615-1624 (ifølge arkivet på Eiktunet nevnes han i bygningsskatten 1621-1626 og uten farsnavn) identisk med gamle Dagfin og altså ikke hans sønn.

Halvor Alm på Toten eide i 1612 5 kalvskinn i Hasli. Sønnesønnen Torkild Olsen Alm møtte på tinget på Hunn 17.3.1652 og lot "laugbjuge til neste odelsarvinger" 3 skinn odelsgoods i Hasli som han hadde arvet etter sin avdøde far Ole Alm.

Dagfin hadde flere barn. Tre er sikre:

a. Torger Dagfinsen f. ca. 1572, bruker på Hasli

b. Finbo Dagfinsen, bruker på Hasli

c. Anne Dagfinsdr, skifte 7.9.1659. Gift med Tollef Nilsen Kvisgård (T.N. i seglet 1627). De var brukere på Kvisgård og hadde 5 barn:

1. NN Tollefsdr. gift med Ole Larsen Lønnum f. 1604, ei datter.

2. Anstein Tollefsen f. ca. 1613. Han var bruker på nordre Kvisgård og gift med Kirsten Tollefsdr. Lier. Vi kjenner 6 barn.

3. Guri Tollefsdr, skifte 14.3.1668. Hun var gift med Gulbrand Pedersen Stuve (skifte 5.3.1662) og hadde 8 barn.

4. Nils Tollefsen f. ca. 1625. Bruker søndre Kvisgård, kona er ukjent, det kjennes 3 barn.

5. Guri Tollefsdr. gift med Jens Tollefsen Lier f. ca. 1616. Iflg. manntallet 1666 hadde de da 3 sønner.

Den 17.3.1652 ble det holdt ting på Hunn, og i tingboka står det følgende: Videre er for retten fremkommet Anstein og Nils Kvisgård, Erik Austdal, Christen og Dagfin Hasli alle i Snertingdal og samtlige på egne og medsøskens vegne, item Christoffer søndre Huskelhus på Biri, samtlige søskenbarn til Gunder Holtersens hustru Goro Engebretsdatter boende på Ekern i Biri og fullkommeligen fullmektiget gedakte Goro hennes mann deres svoger Gunder Holtersen å innløse det gods i Huskelhus og Bratstien en mann ved navn Amund Huskelhus til s: Laurits Gram fordem fogd i Gudbrandsdalen hadde bortsatt, hvilket nå følges av hans datter den gudfryktige kvinne Karen Lauritsdatter boende på Grefsen i Nes prestegjeld, deretter begjærte Gunder Ekern et tingsvitne.

Disse opplysningene samt den fordeling av gods etter Dagfin Hasli som er nevnt i Oudenstads artikkel gjør at en kan føre opp flere barn etter Dagfin (etter Oudenstad):

d. NN Dagfinsdtr. gift med Ole (Lodinsen?) Austdal. Han var bruker på Austdal fra 1615 og hadde to kjente barn:

1. Erik Olsen f. ca. 1614, skifte 19.10.1674. Bruker på Austdal fra 1640, kona ukjent. De hadde 5 barn.
2. Bodil Olsdtr. som fikk føderåd på Austdal 1679.

e. Ole søndre Huskelhus nevnt 1618-1642 eller hans kone

1. Christoffer Olsen f. ca. 1624. Gift med Ingeborg Larsdtr, skifte 18.6.1680. Bruker søndre Huskelhus, 3 barn.
2. Knut Olsen f. ca. 1626, bruker 1666 sammen med broren.
3. Peder Olsen, ukjent men hadde en sønn Jens.
4. NN Olsdtr, nevnt 1645.

f. Sønn/datter

1. Guro Engebretsdtr. gift med Gunder Holtersen Ekern f. ca. 1614. 4 sønner er kjent. Guro ble i 1671 stevnet for "tilføyet ulydighet mot sin ektemann samt av hissigheit oppbrent en sag på sin egen gards grunn, hennes mann til forakt og skade".

5. Finbo Dagfinsen Hasli

Finbo nevnes ikke med farsnavn. Men i en sak 1653 kalles Dagfin Hasli (hans sønn) for Torger Haslis brorsønn. Finbo er derfor bror til Torger Dagfinsen Hasli. Omkring 1614 tok han over Hasli etter faren sammen med broren Torger, en halvpart hver. Han eide 1615 1/2 hud i Hasli, og i 1624 1 hud i østre Hegge i tillegg. I 1642 hadde han 1 hud 3 skinn i Hasli, 1 hud i Hegge og 1/2 hud i Roterud. Han nevnes fram til 1660 men hadde nok gitt fra seg garden før. Kona er ukjent, men hvis en skal gjette på navn så kan hun ha hett Kjetlov Nilsdtr. for to av barnebarna hadde dette sjeldne fornnavnet. Finbo hadde 6 barn:

a. Dagfin Finbosen, bruker på Hasli.

b. Nils Finbosen. Han var soldat 1658 og falt kanskje i krigen. Skiftet etter ham ble holdt 8.9.1659. Nils var ugift og barnløs og ble arvet av sine 4 søstre. Merkelig nok nevnes ikke barna til den avdøde broren Dagfin som arvinger.

c. Ingeborg Finbosdtr, skifte 28.6.1675. Gift med Lars Olsen Roterud f. ca. 1604. De var brukere på Roterud og hadde 3 barn:

1. Ole Larsen f. ca. 1628, skifte 19.6.1680. Gift med Gjøræn Henriksdtr. som døde på Roterud februar 1702. Ole var bruker på Roterud etter faren og hadde en sønn.

2. Amund Larsen f. ca. 1635, skifte på Nøss 16.3.1686. Gift med enke Ragnhild Jensdtr. Markeng f. ca. 1618. Amund var bruker på nedre Nøss og hadde ei datter.

3. Synneve Larsdtr. gift med Ole Monsen Storsletten. Ole hadde 3 barn, men vi vet ikke om Synneve var mora. Se mer om dem i tidsskrift 1/95 s. 35.

d. Ingrid Finbosdtr. Nevnt i skiftet 1659, ellers ukjent.

e. Røno Finbosdtr. gift med Anstein Tofsrud, skifte 10.9.1659. Han var sannsynligvis en etterkommer av Anstein Kvisgård, for Nils Kvisgård var formynder for barna hans. To døtre:

1. Marte Ansteinsdtr. gift med Lars Ellingsen Stuvekern f. ca. 1642, skifte 29.10.1687, 5 barn.

2. Mari Ansteinsdtr. skifte 6.8.1707. Gift med Lars Gundersen nordre Ålset f. ca. 1653 bgr. 30.8.1733, 6 barn.

f. Marte (Marit) Finbosdtr. Hun eide 5 skinn i Hasli 1661. Gift med Christoffer Christoffersen Ullensaker, Torpa f. ca. 1627 bgr. 28.12.1717. De var brukere der og fikk 4 barn. Christoffer ble seinere gift med Kari Nilsdtr. Gjerdalen (pantebok Land 4.7.1692).

1. Peder Christoffersen f. ca. 1664

2. Kjetlov Christoffersdtr. f. ca. 1663 d. 23.8.1751. Gift med Lars Jonsen Bjørke, Østsinni f. ca. 1632 d. 23.12.1740 (108 år!). De hadde flere barn, bl.a. Marit gift med Ole Dagfinsen Hasli.

3. Christoffer Christoffersen f. ca. 1671 d. på Ullensaker 14.2.1741

4. Gunne Christoffersdtr. gift med Reier Pedersen Loeng, Nordsinni f. ca. 1658 bgr. 14.3.1728. De hadde 4 barn.

6. Dagfin Finbosen Hasli, skifte 24.11.1657. Gift med Malene.

Dagfin brukte antagelig en del av Hasli. I skiftet etter ham nevnes 5 1/4 kalvskinn odelsgoods i Hasli. Dagfin var soldat 1644. I 1652 pantsatte han 1/2 hud i Hegge til Ole Andersen Hegge mot 13 rdl. i lånte penger. Dagfin hadde 3 barn:

a. Paul Dagfinsen f. ca. 1652, eide 10 1/2 skinn i Hasli 1679 men

ellers ukjent. Dette godset var det svogeren Jørgen Larsen som hadde i 1682.

b. Gubjør Dagfinsdtr. gift med Jørgen Larsen, bruker på øvre Hasli

c. Kjetlov Dagfinsdtr. f. ca. 1656, bgr. fra Haslieie 6.1.1737. Hun var trolig ugift. Kjetlov vitnet i 1728 at hun var moster til enken Gjōa Hasli og søskenbarn til hennes landdrotts hustru. Denne landdrotten var Lars Bjørke i Østsinni som var gift med Kjetlov Christoffersdtr. Ullensaker fra Torpa. Disse to Kjetlovenes felles bestefar var Finbo Dagfinsen Hasli.

7. Torger Dagfinsen Hasli f. ca. 1572, skifte 24.11.1674.

Torger var bruker 1614-1642 og brukte garden sammen med sin bror Finbo, en halvpart hver. Han eide 1615 1/2 hud i Hasli, i 1624 fortsatt den halve huden samt 1/2 hud i Roterud og 1 hud i østre Hegge. I 1642 er han oppført med følgende: Hasli 1 hud 3 skinn, Ringshelden 1/2 hud, Hegge 1 hud. Det var i 1650- og 1660-åra flere grensesaker mellom Alf Kjensjord i Torpa og oppsitterne på Hasli der Torger er nevnt. I 1653 ble Simen Skonnord stevnet for å ha drukket den dag han gikk til alters, og i den forbindelse kalles Torger Hasli for Simens svoger. Men hvordan slektskapet var er ukjent i dag. Torger er ført som husmann (egentlig føderådsmann) i manntallet 1666, han var da 94 år. Skiftet etter Torger 1674 nevner sønnene Christen, Hans og Dagfin. Noen Dagfin Torgersen er imidlertid ukjent på denne tida. Dessuten nevnes ikke sønnen Jon, men han var død alt i 1671 og etterlot seg visstnok bare sønnen Dagfin. Det må være denne Dagfin Jonsen som var arving i 1674 i stedet for sin avdøde far. Torger og hans ukjente kone hadde 5 barn:

a. Christen Torgersen f. ca. 1611, bruker søndre Hasli

b. Jon Torgersen f. ca. 1616, bruker nordre Hasli.

c. Hans Torgersen f. ca. 1620, skifte 18.7.1704. Gift med Engeløv Olsdtr, skifte 4.8.1711. Hans var bruker på Ringshelden som faren i sin tid eide og hadde 3 barn:

1. Hans Hansen f. ca. 1658, bgr. fra Sæter i Torpa 27.2.1718. Gift med enke Berte Christensdtr. Hogner, skifte 12.8.1715. Hans var

bruker på Hogner i Torpa 1681-1697, men på Sæter fra 1702. Han hadde 3 barn.

2. Jens Hansen f. ca. 1660, skifte 18.8.1716. Bruker på Ringshelden etter faren. Gift med Åse Gundersdtr. (Ligarden?) f. ca. 1656, skifte 14.3.1698. De hadde 2 døtre.

3. Mari Hansdtr, skifte 27.2.1702. Gift med Jørgen Larsen Brenner eller øvre Hasli f. ca. 1651, skifte 3.7.1726. De hadde 4 barn som vil bli nærmere omtalt i en seinere artikkel.

d. Guri Torgersdtr, skifte på Felde i Torpa 17.4.1660. Gift (1) med Haldor Olsen Felde som det var skifte etter 28.2.1654. Gift (2) med Harald Friksen f. ca. 1630 som var bruker på Felde 1666. Guri hadde tilsammen 4 barn, 2 i hvert ekteskap, men da hennes far døde i 1674 var det bare 2 av barna som levde.

1. Ole Haldorsen

2. Berte Haldorsdtr.

3. Haldor Haraldsen f. ca. 1660

4. Marit Haraldsdtr.

e. Damme (Damøy) Torgersdtr. gift med Harald Pedersen Hovde f. ca. 1624, skifte 18.4.1668. Damme var antagelig den andre av Torger Haslis døtre, hun som ikke navngis i skiftet 1674. Damme hadde nemlig en sønn som het Finbo, et typisk Hasli-navn. Det var også gjeld til broren Christen Hasli på skiftet etter Harald. 7 barn:

1. Gulbrand Haraldsen f. ca. 1650. Nevnt i skiftet etter broren Torger 1698, ellers ukjent.

2. Peder Haraldsen f. ca. 1654 d. etter 1727. Gift med Anne Larsdtr. nordre Ålset. De var brukere på Hovde der de skiftet i live 8.3.1725 med sine 6 barn.

3. Finbo Haraldsen f. ca. 1658, levde 1668 men også han er ukjent
4. Torger Haraldsen f. ca. 1661, skifte 29.12.1698. Gift med Kari Gundersdtr. Nøss (f. nordre Markeng), skifte 13.1.1714. Torger var bruker på nedre Nøss og hadde 3 barn.

5. Berte Haraldsdtr, skifte på Alset 30.11.1717. Gift (1) med Erik Pedersen Alset f. ca. 1624, gift (2) med Lucas Jonsen f. ca. 1660 bgr. 1.1.1731. Berte var gardbrukerkone på nedre Alset i begge ekteskap og hadde 3 barn, alle i det første.

6. Marte Haraldsdtr, levde 1668

7. Anbjør Haraldsdtr. Hun hadde penger til gode på et skifte på Alset 1693 og er trolig den Anbjør Haraldsdtr. som var gift med Hans Pedersen vestre Berg i Norderhov (1650-1719). De hadde to døtre, og den ene hadde det sjeldne navnet Dammei, kalt opp etter mormora på Hovde i Biri.

I tillegg til disse nevnes Tarald Haraldsen Hovde blant "voksne drenger og bondesønner" i 1680. Soldat Tarald Hovde nevnes 1684. Han kan være Haralds sønn som følge av et leiermål Harald gjorde i 1664.

Nordre Hasli

Fra midt på 1600-tallet er det mulig å følge hvert bruk på Hasli. Nordre Hasli ser ut til å ha vært hovedbruket med en skyld på 2 1/2 hud 1/2 skinn i manntallet 1666 som var 3/4 av garden.

1. Jon Torgersen Hasli f. ca. 1616, skifte 23.1.1671
gift (1) med **NN**

a. Dagfin Jonsen f. ca. 1652, neste bruker

gift (2) med **Siri Andersdtr**, d. ca. 1682.

Jon er ikke nevnt som bruker før i 1661 og var godt voksen da han tok over men har vel brukt Hasli sammen med faren. Skiftet etter ham er ikke bevart så han kan ha flere barn. I 1685 ble sønnen Dagfin stevnet av Berte Syversdtr. på Knippe i Hadeland og hennes søsken Anders, Anne og Berte for inneholdende arv etter deres avdøde farsøster Siri Andersdtr. Ifølge skiftebrevet av 1671 utgjorde halve boet 65 rdl i løsøre som var Siris del. Vitner fortalte at Siri hadde vært en svak kvinne og besynderlig etter hennes manns død, og i 11 år hadde hun vært hos stesønnen Dagfin.

2. Dagfin Jonsen nordre Hasli f. ca. 1652 bgr. 11.4.1730
gift (1) med **Mette Olsdtr Bratberg**

a. Ole Dagfinsen f. ca. 1676, neste bruker

b. Jon Dagfinsen f. ca. 1682 d. 14.3.1761. Gift med enke Marte Bjørnsdtr. Brateng f. ca. 1671 bgr. 6.1.1755. Jon var bruker på Brateng 1718-1734. Han hadde ingen barn.

c. Hans Dagfinsen f. ca. 1685, var bosatt i Christiania 1730 og seinere ser vi ikke noe mer til ham.

d. Magnhild Dagfinsdr. f. ca. 1684 d. 30.7.1769. Gift 29.12.1720 med Arne Andersen Kind f ca. 1683 d. 26.10.1762. De var brukere på søndre Kind i Torpa og hadde minst 6 barn, 3 av dem ble født før foreldrene giftet seg.

1. Mette Arnesdr. dp. 19.8.1715 d. Kind 4.6.1765.

2. Ole Arnesen dp. 29.12.1717. Gift i Land 30.9.1749 med Berte Johannesdr. (dp. Skinderlien 9.3.1726?). De kom seinere til Tømtten i Biri Øverbygd og fikk 8 barn.

3. Kari Arnesdr. dp. 24.6.1720, bgr. 1721.

4. Kari dp. 21.6.1722

5. Anders Arnesen dp. 29.12.1724, gift (1) 29.9.1750 med Berit Mikkelsdr. (1735-1758), gift (2) 10.2.1760 med enke Marte Olsdr Taraldsrudeie, Biri. Anders var bruker på Presterud i Torpa.

6. Peder Arnesen dp. 21.8.1729, gift 1759 med Ingeborg Svendsdr

gift (2) med **Berte Hansdr. Sollien, Torpa** f. ca.1663 bgr. fra Sæter i Ringsaker 28.8.1746, dtr. av Hans Eriksen Sollien f. 1625.

a. Hans Dagfinsen f. ca. 1701 d. Haslieie 19.4.1764. Gift med Mari Olsdr. Engum f. ca. 1699 d. på Brenner 7.5.1780 hos dattera Marit. De var først husfolk under Ringshelden, men seinere på plassen Tåje under Hasli. Vi kjenner 9 barn:

1. Ole Hansen f. ca. 1726 d. 25.11.1812. Gift 29.9.1760 med Anne Christoffersdr. Opsaleie dp. 18.3.1731 d. 28.8.1815. De var husfolk under Opsal i Torpa 1765-1815.

2. Marit Hansdr. f. ca. 1727 d. før 1801. Gift 30.9.1770 med Peder Halvorsen Brenner f. ca. 1721 d. før 1801, ingen barn.

3. Peder Hansen dp. 17.9.1730 d. barnløs før 1765. Begravd fra Ringsheldeneie 24.6.1749 som Ole Hansen, 18 år?

4. Even Hansen dp. 29.9.1732. Gift 9.2.1766 med Ingeborg Hansdr. Finni f. ca. 1733 d. Haslieie 20.6.1773, 2 barn. I 1777 var Even på Bragenes (Drammen). Han tjente kan hende på Finni i Torpa 1801, 71 år. Død på Finni som fattiglem 25.11.1811.

5. Dagfin Hansen dp. 6.3.1735 bgr. 30.9.1737.

6. Dagfin Hansen f. ca. 1740 d. Kindseie 19.7.1815. Gift i Land 8.4.1770 med Anne Endresdr. Frøsakereie dp. 14.8.1747 d. etter 1801. Husmann under Kinn i Torpa.

7. Hans Hansen dp. 29.9.1741 d. 13.2.1813. Gift 18.10.1767 med Anne Larsdr. Haslieie f. ca. 1749 d. 2.7.1817. Husmann under Hasli med 7 barn.

8. Eli Hansdtr. dp. 13.9.1744. Tjente hos Hans Larsen Narum på Toten 1777, seinere ukjent.

9. Lars Hansen f. ca. 1747 bgr. fra Nesterud på Toten 29.6.1777. Gift på Toten 23.5.1774 (var da dragon og bosatt Billerud) med Malene Hansdtr. Evenrud dp. 3.3.1754. Ingen barn.

b. Mette Dagfinsdtr. f. ca. 1707 bgr. fra Hasli 24.6.1743. Gift med Lars Olsen Engum f. ca. 1694 d. på Engum 25.2.1766. De var husfolk under Hasli og hadde disse barna:

1. Nils Larsen. Gift med Marit Tollefsdtr. Dullerud f. ca. 1727 d. 1807. De var brukere på nedre Engum i Snertingdal med 7 barn.

2. Ole Larsen. Gift 22.3.1766 med Anne Pedersdtr. og var husmann under Ekern. Død før 1774, 3 barn.

3. Dagfin Larsen dp. 3.9.1730, skifte 12.3.1774. Gift 27.12.1771 med Anne Svendsdtr. og var husmann på Moen under Biri prestegard ved sin død. Han hadde ingen barn og ble arvet av broren Nils Engum og broren Oles 3 barn.

? 4. Berte Larsdtr. dp. Haslieie 2.11.1732, d. barnløs før 1774.

? 5. Eli Larsdtr. dp. Haslieie 29.9.1740, bgr. fra Hasli 6.1.1744.

c. Even Dagfinsen f. ca. 1711 bgr. fra Mæhlum på Ringsaker 6.7.1780. Gift (1) 25.11.1738 med Anbjør Olsdtr. Midlien, Ringsaker f. ca. 1721 bgr. fra Sæter 2.3.1743 - 1 sønn. Gift (2) 30.12.1743 med Marte Monsdtr. f. ca. 1708 bgr. 26.8.1759 - 4 barn. Gift (3) 23.4.1760 med Eli Johannesdtr. Bratten i Veldre f. ca. 1718 bgr. 12.7.1796 - ingen barn. Even kom til Sæter i Ringsaker 1740 og var her til 1746 da han kjøpte Mæhlum i Veldre der han var bruker.

Dagfin tok trolig over garden i ung alder da faren døde 1671, han nevnes fortsatt i matrikkelen 1723 sammen med sønnen Ole. I 1672 ble han stevnet for leiermål med ei Tora Hansdtr. og måtte betale 12 rdl. i bot. Han var lagrettemann 1684. I skiftet 1730 var fastegodset i arvetomten Hasli 10 1/2 skinn vurdert til 120 rdl.

3. **Ole Dagfinsen nordre Hasli** f. ca. 1676 bgr. 24.6.1754. Gift 5.7.1722 med **Marit Larsdtr. Bjørke, Østsinni** f. ca. 1698 d. 19.5.1774, datter av Lars Jonsen Bjørke og Kjetlov Christoffersdtr. Ullensaker. Ole og Marit var firmenninger med gamle Dagfin Hasli som felles stamfar.

Ole var bruker ca. 1718 (eller før) og til 1748. Hannibal Christoffersen Kolterud i Nordsinni solgte i 1736 5 1/4 skinn i Hasli til

svogeren Ole Dagfinsen Hasli for 105 rdl. Hannibal var gift med Mari Larsdtr. Bjørke i Østsinni som var søster til Marit. Mari må ha arvet godset etter morfaren Christoffer Ullensaker som i sin tid eide 10 1/2 skinn i Hasli. Ved skjøte datert 20.7.1748 solgte Ole halvparten av sin eiende gard Hasli av skyld 10 1/2 skinn til den eldste sønnen Dagfin for 200 rdl. Den andre halvpart beholdt han visstnok selv, for 29.3.1755 solgte enken Marit til sønnen Christoffer Olsen en fjerdedel i Hasli av skyld 10 1/2 skinn, nemlig 5 1/4 skinn som var tilfalt henne etter hennes foreldres disposisjon av 7.3.1730, og de 5 1/4 skinn som svogeren Hannibal Kolterud solgte i 1736. Christoffer solgte denne delen videre til broren Dagfin 6.11.1760, som igjen solgte til broren Lars 2.3.1761. Ole og Marit fikk 6 barn:

a. Dagfin Olsen f. ca. 1725, neste bruker.

b. Christoffer Olsen, d. før 1801. Fikk sønnen Ole dp. 27.5.1760 med Berte Jensdtr, seinere ukjent. Han giftet seg 2.11.1760 med enke Anne Tollefsdtr. Engum fra Dullerud f. ca. 1731 d. 4.11.1818 og ble bruker på øvre Engum. Med henne hadde han 4 barn:

1. Jørgen Christoffersen dp. 31.5.1761 d. 12.7.1842. Gift med Eli Torsteinsdtr. Markengeie dp. 31.12.1763 d. 27.11.1837. De hadde 4 døtre. De tre oppsitterne på Hasli lånte i 1796 399 rdl. av Jørgen og pantsatte ham i 27 år plassen Bergum under deres gard og her ble Jørgen boende.

2. Marit Christoffersdtr. dp. 4.12.1763, d. ung? Ikke konf. i Biri.

3. Siri Christoffersdtr. dp. 29.9.1766 d. i legd på Engum 14.4.1832 Gift med Jørgen Pedersen Brenner dp. 11.4.1756 d. 27.10.1833. Husfolk under Engum, 3 barn.

4. Anne Christoffersdtr. dp. 17.4. 1770. Tjente på Ålset 1801, seinere ukjent.

c. Lars Olsen, bosatt Hasli. Han var soldat og utkommandert til Holstein 1761. Lars giftet seg 8.10.1755 med Mari Eriksdtr. Rustaden, Nordsinni dp. 8.12.1726 d. 1.8.1761, trolig i barsel-seng. De fikk 2 barn:

1. Erik Larsen dp. 6.1.1758 d. Haslieie 24.11.1772

2. Marit Larsdtr. f. juli 1761 d. 12.8.1761, 2 uker.

En "Lars Olsen fra Biri" f. ca. 1725 giftet seg i Land 2.7.1763 med Mari Pedersdtr. Frøsaker dp. 28.3.1733. Disse bodde på Haslieie til 1775 og hadde 5 barn. Omkring 1780 flyttet de til Brenner i Torpa som de solgte til sønnen Peder i 1788. Men i 1801 sies Lars

å være i første ekteskap, og det sies heller ikke at han var enkemann da han giftet seg i 1763. I 1791 bekreftet Lars at han hadde mottatt morsarven til sønnen Erik Larsen som døde for 15 år siden av sønnens formynder Lars Bardalen, men det står ikke hvor Lars Olsen bodde da. Brevet er datert Stenberg 14.11.1791.

d. Peder Olsen. Nevnt som myndig i skiftet etter faren 1754. En "Peder Olsen av Biri" f. ca. 1739 giftet seg i Land 8.4.1760 med Åste Pedersdtr. Frøsaker f. ca. 1740. De var føderådsfolk på Presterud i Torpa 1801 hos dattera Anne som var enke og drev garden. Men hvis det var denne Peder som var fra Hasli er det helt feil alder på ham i 1801.

e. Mette Olsdtr. dp. 3.6.1732. Gift før 1754 med Peder Amundsen Ringshelden f. ca. 1728. De var brukere i Stumlien i ekstraskatten 1766/67, ellers er dette en forholdsvis ukjent familie. Peder var i 1794 bosatt "her i sognet". Kanskje noen av barna havnet i Land?

1. Marte Pedersdtr. dp. Ligarden 16.4.1758

2. Mari Pedersdtr. dp. Hasli 7.9.1760

3. Amund Pedersen dp. Haslieie 28.11.1762, ikke konf. i Biri.

4. Anne Pedersdtr. dp. Stumlien 25.1.1765

5. Åse Pedersdtr. dp. Stumlien 21.6.1767, konf. Ringsrud 1786 og tjente der 1801.

f. Marit Olsdtr. dp. 6.1.1735. Hun fikk sønnen Peder dp. 25.11.1753 (uekte) med Amund Hansen Ringsheldeneie, konf. Hasli 1769. Han er kanskje den Peder Amundsen som giftet seg 24.5.1779 med Sissel Henriksdtr Rustadeneie f. ca. 1748 med sønn Henrik f. Haslieie 1782, men seinere er denne familien ukjent. Marit Olsdtr. giftet seg 29.9.1763 med Peder Olsen fra Torpa. De er trolig identiske med ekteparet Ole Pedersen og Marit Olsdtr som var inderster på Haslieie 1763-67 med sønn Ole dp. 4.12.1763, men ellers ukjent. Har presten byttet om fornavn og farsnavn på brudgommen ved vielsen?

Så langt om slekta på denne delen av Hasli. I neste nummer skal vi se på de tre følgende brukerne og deres familier: Dagfin Olsen (1725-1787), hans sønn Ole Dagfinsen (1750-1804) og Oles sønn Dagfin Olsen (1776-1808). Vi skal også følge slekta på søndre Hasli i 6 generasjoner fram mot år 1850. Nå skal vi imidlertid gå over til den delen som heter øvre Hasli.

Øvre Hasli

Dette bruket ble visstnok skilt ut en gang mellom 1666-1678 og hadde en skyld av 10 1/2 skinn.

1. **Jørgen Larsen** f. ca. 1651, skifte 3.7.1726.
Gift (1) med **Gubjør Dagfinsdtr. Hasli**, skifte 11.8.1683.

a. Dagfin Jørgensen f. ca. 1680, d. før. 1688

b. Gjøa Jørgensdtr. f. ca. 1681, gift med de to neste brukerne her på garden.

Jørgen kom etter eget utsagn til Hasli i 1669, antagelig som tjener siden han den gang var for ung til å drive gard. Han er å finne som bruker i fogdregnskapene fra 1678. I følge ei militærrulle fra 1697 var han da fortsatt på Hasli. Men så fikk han 5.12.1702 skjøte på 3 skinn i Brenner og ble bruker der. Jørgen var gift 3 ganger og hadde tilsammen 14 barn. Hans familie og nærmeste etterslekt vil jeg skrive om i en egen artikkel her i tidsskriftet, derfor nevnes ikke mer om ham nå. Skiftet etter Gubjør opplyser at hun var odelsberettiget til 1/2 hud odelsgods i Hasli, dessuten var det innpantet 4 1/2 skinn i garden som til sammen blir de 10 1/2 skinn som er nevnt i fogdregnskapene rundt 1680.

2. **Mads Taraldsen Mustad, Vardal** f. ca 1675, skifte 25.5.1714
Gift med **Gjøa Jørgensdtr. øvre Hasli** f. ca. 1681, bgr. 1.8.1734.

a. Gubjør Madsdtr. f. ca. 1704, gift med Svend Didriksen, seinere bruker her.

b. Berte Madsdtr. f. ca. 1710 d. på Haugseie i Torpa 7.1.1765. Gift 18.11.1736 med Trond Kjeldsen Haug, Torpa f. ca. 1688 d. 20.11.1770. De var bosatt på Haug i Torpa og hadde 6 barn men er også nevnt på Væler 1753-1759.

c. Tarald Madsen f. ca. 1712, seinere bruker her.

d. Åste Madsdtr. f. 1714 (etter farens død). Gift 24.6.1737 med tambur Peder Halvorsen "Torpen". De var bosatt Væler og Kind i Torpa og fikk 5 barn.

Mads var sønn av Tarald Amundsen Mustad fra Lien i Land (1648-1709) og Berte Torsdtr. Mustad (-1700). Han var bruker på øvre Hasli ca. 1705-1714. Han lot i 1713 lyse sin pengemangel på 10 1/2 skinn i Hasli, antagelig fordi han hadde solgt garden noen år tidligere. Se litt seinere om dette. Gjøa giftet seg igjen med neste bruker.

3. **Lars Torsteinsen Skjak, Nordsinni** f. ca. 1676, skifte 14.7. 1725, sønn av Torstein Larsen Skjak (-1693) og Gjertrud Olsdtr. Gift ca. 1716 med enken **Gjøa Jørgensdtr.**

a. Gjertrud Larsdtr. f. ca. 1717, bgr. 6.1.1755. Gift (forlovet 13.9. 1744) med Lars Olsen, skifte etter ham på Bakkeie 31.7.1775. De var bosatt på en plass under Hasli som i skiftet etter Gjertrud kalles Holjestuen og hadde 4 barn:

1. Lars Larsen f. ca. 1745, skifte i Bakkestuen 26.2.1790. Gift 29.9.1775 med Berte Jonsdtr. Tofsrudeie f. ca. 1742, skifte 29.3. 1805. De var husfolk under Bakke, ingen barn.

2. Ole Larsen f. ca. 1747, d. barnløs 1775-1790.

3. Anne Larsdtr. f. ca. 1749 d. 2.7.1817. Gift 18.10.1767 med Hans Hansen Haslieie dp. 29.9.1741 d. 13.2.1813. De var husfolk under Hasli og hadde 7 barn.

4. Sissel Larsdtr. f. ca. 1751 d. ugift i 1790-åra. Hun var sykelig og hadde hjelp av Biri fattigkasse.

b. Mads Larsen f. ca. 1719. Levde 1747 men var visstnok d. barnløs alt i 1749.

c. Torstein Larsen f. ca. 1722 bgr. 5.11.1762 fra Markeng. Gift (1) 30.10.1749 med Berte Pedersdtr. Markeng f. ca. 1727 bgr. 11.3.1759. Gift (2) 29.11.1759 med Berte Henriksdtr. Flatsrud f. ca. 1719 d. 23.4.1792. Torstein fikk i 1749 skjøte på søndre Markeng av svigerfaren Peder Gulbrandsen og var bruker der. Han hadde 5 barn, alle i første ekteskap:

1. Mads Torsteinsen dp. 7.5.1750 bgr. 18.12.1775, ugift.

2. Peder Torsteinsen dp. 26.12.1751 d. 13.2.1830. Gift 27.2.1789 (da bosatt Melbyeie) med Kari Eilertsdtr. Honneeie dp. 7.12.1766 d. 22.12.1853. De var husfolk i Laggerstuen under Melby. I 1801

hadde de 4 barn.

3. Lars Torsteinsen dp. 2.2.1754. Gift 3.10.1781 med Marte Jacobsdtr. f. ca. 1753, begge bosatt Klundby ved vielsen. De var husfolk under garden Hvalstad på Ringsaker 1801 med 3 barn.

4. Amund Torsteinsen dp. 2.5.1756 d. 27.12.1827. Gift med Siri Jensdtr. Lunden dp. 24.6.1762 d. 1.9.1836. De var husfolk under Lunden der de også døde, og de hadde 4 barn.

5. Gjøa Torsteinsdtr. dp. 4.3.1759. I 1791 sies det om henne at hun er meldt død, hun hadde antagelig ingen etterkommere.

d. Jørgen Larsen f. ca. 1725 bgr. fra Etnestadeie 9.3.1768. Gift 10.7.1751 med Lisbet Henriksdtr. Flatsrud f. ca. 1729 d. før 1801. Hun var søster til broren Torsteins kone. De var husfolk under flere gardar i Redalen og fikk 6 barn:

1. Lars Jørgensen dp. 30.9.1753 d. 16.12.1813. Gift 20.1.1784 med Alis Syversdtr. Hulberg, Ringsaker dp. 17.3.1754 d. 20.8.1830. De var husfolk under Ekern i Snertingdal.

2. Eli Jørgensdtr. dp. 6.3.1757 bgr. fra Hvattumeie 10.12.1770.

3. Jørgen Jørgensen dp. 23.8.1761 bgr. fra Markengeie 22.9.1773.

4. Ingeborg Jørgensdtr. dp. 23.4.1764 d. 12.2.1837. Gift 31.10.1793 med Jens Nilsen Roli f. ca. 1763 d. 26.5.1837. Husfolk under Lier 1801 og der bodde de til sin død.

5. Agnete Jørgensdtr. dp. 22.2.1767 bgr fra Markengeie 22.9.1773

6. Lisbet Jørgensdtr. dp. 22.2.1767 (tvilling) d. i legd på Skjønby 18.8.1825. Gift 13.11.1800 med Anders Mikkelsen Skjønbyeie dp. 26.11.1758 d. 3.2.1818. Husfolk under Skjønby i Redalen.

Lars Torsteinsen var bruker ca. 1716-1725. I skiftene etter Mads og Lars nevnes ikke fastegods. Men da det ble skiftet etter Gjøa i 1734 nevnes arvetomten øvre Hasli som skylder 10 1/2 skinn, "derom er Lars Bjørkes transport på kjøpesummen 230 rdl". Lars Larsen Bjørke i Østsinni solgte 12.2.1734 sin arvelige tilfaldne gardepart østre (dvs. øvre) Hasli av skyld 10 1/2 skinn til "dannekvinne" Gjøa Jørgensdtr. Hasli som da var enke for 230 rdl. Men Gjøa hadde ikke penger og måtte låne det meste nemlig 170 rdl. av selgeren Lars Larsen. Derfor måtte hun også pantsette garden til ham. Dette var noen måneder før Gjøa døde, og det ble tinglyst bare 11 dager før hun ble begravd. Det er også nevnt et skjøte fra Gjøas første mann Mads Taraldsen datert 21.2.1705 til Lars sin far Lars Jonsen, trolig på det samme godset i Hasli.

4. **Svend Didriksen Korterud, Toten** f. ca. 1689 d. 8.7.1734.
Gift 19.10.1732 med **Gubjør Madsdr. øvre Hasli** f. ca. 1704
bgr. 30.12.1742.

a. Christen Svendsen dp. 26.4.1733

b. Anne Svendsdr. dp. 6.3.1735 (Ingeborg i skiftet etter faren).

Svend var gift første gang 1719 med Ingeborg Hansdr. Korterud på Toten (1696-1725) og hadde med henne sønnene Hans f. 1720 som kom til Neperud i Biri og Didrik f. 1723 som kom til Breiskallen. Svend var bosatt på Heggenhaugen i Ringsaker ved vielsen 1719. Han var bror til Didrik Andersen Bjørnsveen i Vardal (1690-1749). De to barna til Gubjør og Svend er ikke nevnt i skiftet etter Gubjørs farbror Tarald Taraldsen Mustadhagen i Vardal 1752 og må være døde før den tid. Etter Svends død var det hans svoger som tok over garden.

5. **Tarald Madsen øvre Hasli** f. ca. 1712 d. før 1792.
Gift 29.9.1735 med **Marte Paulsdr**, skifte 27.2.1792.

a. Berte Taraldsdr. dp. 6.1.1737, gift med neste bruker.

b. Gjøa Taraldsdr. dp. 13.12.1739 d. på Hov i Søndre Land 8.7. 1827. Hun giftet seg (1) 30.9.1759 med Mikkel Henriksen Hugulia fra Torpa dp. 16.8.1739 d. på Hov 21.4.1778. Han fikk i 1760 bygselseddel på nordre Hov. I følge bygdeboka kjøpte han Grime i Søndre Land 1774. Gjøa gift (2) 14.10.1779 med soldat Hans Hansen Hov f. på Grette dp. 9.7.1752 d. 11.6.1833. Gjøa var gardbrukerkone på Hov i begge ekteskap og hadde disse barna (det kan være flere):

1. Henrik Mikkelsen dp. 28.11.1762 d. 1809. Gift (1) med Ingeborg Torsteinsdr. (1759-1797), gift (2) 1798 med Mari Gulbrandsdr. f. ca. 1777, bruker på Grime i 1801.

2. Johannes Mikkelsen dp. 28.8.1771, gift med Gunhild Kjeldsdr. Grime dp. 1776, bruker på Hollingdalen i Søndre Land 1801.

3. Marte Hansdr. dp. 26.12.1779, g. 9.6.1803 med Peder Haraldsen Viker.

4. Gjertrud Hansdr f. ca. 1783.

Tarald var bruker her ca. 1734-1760. I 1742 lånte han 140 rdl. av Ole Brenner og pantsatte ham garden. Sammen med Nils Paulsen

ga han i 1751 bygselseddel til husmannen Jacob Jørgensen på plassen Haslitajet. Tarald solgte 9.11.1760 øvre Hasli av skyld 10 1/2 skinn til svigersønnen Rasmus Larsen for 400 rdl. I 1768 er han og kona nevnt som føderådsfolk her. Samme året han solgte garden ble han rammet av brann. Da gikk alle husa på garden med unntatt et gammelt fjøs. Kona Marte var kan hende datter av Paul Engebretsen søndre Hasli?

6. Rasmus Larsen Vinjar, Torpa dp. 24.6.1737 d. på Frøsaker i Torpa 17.9.1810. Han var sønn av Lars Kjeldsen Vinjar (1681-1764) og Olaug Rasmusdr. Øystad i Torpa (1702-1776). Gift 29.9.1757 med Berte Taraldsdr. øvre Hasli dp. 6.1.1737 d. 26.1.1780.

a. Lars Rasmussen dp. 16.7.1758. Han var ved artilleriet i København da det ble holdt skifte etter mormora i 1792, seinere ukjent.

b. Marte Rasmusdr. dp. 31.5.1761, kanskje identisk med føderådskone Marte Olsdr. Væler d. 14.11.1839, 68 år. Gift i Land 5.4.1789 med dragon Johannes Olsen f. ca. 1762 d. 22.5.1831. De var brukere på Væler i Torpa. I 1801 hadde de 4 barn.

c. Olaug Rasmusdr. dp. 28.7.1765 d. Frøsaker i Torpa 6.2.1838. Gift med Mikkel Gulbrandsen Hogner dp. 30.9.1764 d. 15.2.1837. De var husfolk under Opsal i Torpa 1801, seinere under Frøsaker der de døde.

d. Ole Rasmussen dp. 28.8.1768 d. som fdr. mann på Frøsaker 13.2.1852. Gift 28.6.1801 med Anne Johannesdr. (Frøsaker f. ca. 1775?) d. som husmannskone på Frøsaker 17.7.1838, 70 år?

e. Ingeborg Rasmusdr. dp. 1.9.1771 d. som fdr. kone Ingrid Rasmusdr. Frøsaker 18.4.1840, 70 år? Gift med Mikkel Hansen f. ca. 1771, trolig i Land. De var husfolk under Brateng i Snertingdal 1801 med 2 barn. I 1812 var de bosatt Hognereie i Torpa. En sønn Rasmus f. 1802 flyttet 1826 fra Ekern i Snertingdal til Nordlandene, kan hende flyttet foreldrene etter for vi ser ikke mer til dem i Biri, men helst bodde de i Land et sted.

f. Tarald Rasmussen dp. 30.7.1775. Bosatt Brenner 1801 som inderst og jeger. Gift med Anne Arnesdr. f. ca. 1783. De var husfolk under Bakke da de i 1815 flyttet til Steigen i Nordland.

Rasmus var bruker 1760-1768. Det var altså ikke lenge han var her. Alt 26.2.1768 solgte han garden til Peder Engebretsen Stuvekern for 1100 rdl, og med Peder kom det ei ny slekt til øvre Hasli. Rasmus og familien bodde fortsatt på Hasli i 1780 da kona døde. Det var trolig en gang i 1780-åra at de flyttet til Frøsaker i Torpa der Rasmus døde i 1810. I 1801 er han imidlertid ikke å finne noe sted, heller ikke sønnen Ole.

7. Peder Engebretsen nordre Ekern, Biri dp. 29.3.1733 d. 7.3.1811. Gift 12.6.1760 med Marte Håvelsdtr. Stuvekern dp. 20.7.1737 d. 1807.

a. Margrete Pedersdtr. dp. 16.10.1764 d. 19.5.1823. Gift 14.4.1789 med Ole Larsen Fåreng dp. 31.8.1766, skifte 21.11.1808. De var brukere på Fåreng i Snertingdal og hadde 6 barn:

1. Lars Olsen f. ca. 1790. Gift 6.3.1825 med Marit Andersdtr. Fåreng f. ca. 1802 (antagelig fra en plass under Toftelien) d. på Ødegården under nedre Nøss 1.4.1860. De var bosatt Nøsseie fra 1825 og fikk 2 barn.

2. Peder Olsen f. ca. 1792 d. 1.5.1834. Gift 8.6.1824 med Anne Maria Andersdtr. Lunden f. ca. 1800. De hadde ingen barn. Peder var husmann under Lunden.

3. Ingeborg Olsdtr. f. ca. 1794. Gift 26.12.1819 med Ole Olsen Bratlien f. ca. 1794. De flyttet til "Trondhjems stift" i 1822 med en sønn. I 1823 bodde de i Bedstaden ved Trondheim. Han er kalt Ole Olsen Trallerud, nybygger i Susendalen.

4. Ole Olsen f. ca. 1796, død 1801-1808.

5. Marte Olsdtr. dp. 2.6.1800 d. 19.10.1865. Gift (1) 15.6.1827 med Knut Henriksen Melbyeie dp. 14.6.1801 d. Taraldsrudeie 16.9.1838, en sønn. Gift (2) 23.11.1839 med Børre Olsen Båbergs-eie dp. 25.3.1804 d. 20.8.1856, ingen barn. Husfolk i Gunderstuen under Taraldsrud i Biri Øverbygd.

6. Jens Olsen f. 1807 d. 18.12.1812.

b. Anne Pedersdtr. dp. 27.12.1768 d. 19.9.1822 av blodgang. Gift (1) med Torstein Jonsen Ekern dp. 28.1.1770, anmeldt død 25.9.1809. Gift (2) med Håvel Olsen f. ca. 1779, visstnok fra Stuvekern. De var brukere av midtre Ekern i Snertingdal. Barn med Torstein:

1. Eli Torsteinsdtr. dp. 17.11.1799 d. 10.9.1822 (av blodgang).

2. Marte Torsteinsdtr. f. ca. 1802. Gift 22.6.1827 med Nils Hansen Gårder, Land dp. 8.8.1801 d. 1880. Brukere midtre Ekern

3. Jon Torsteinsen dp. 22.12.1805 d. 12.6.1827

c. Håvel Pedersen dp. 1.4.1771, neste bruker.

d. Marte Pedersdtr. dp. 14.5.1775 d. 29.4.1856. Gift med Jørgen Henriksen Engum dp. 16.4.1781 d. 3.3.1859. Bruker i øvre Engum fra 1824. De hadde 2 barn som begge døde av blodgang i 1822. Ved skiftet etter dem 1859 ble de arvet av søsken eller deres barn.
1. Henrik Jørgensen f. 6.9.1814 d. 5.8.1822.
2. Marthea Jørgensdtr. f. 17.2.1818 d. 7.8.1822.

Peder var bruker 1768-1797. Ved skjøte datert 13.6.1797 solgte han garden til sin eneste sønn Håvel for 699 rdl.

8. Håvel Pedersen øvre Hasli dp. 1.4.1771 d. 16.12.1863
Gift (1) 1.10.1802 med **Berte Eriksdtr. nordre Felde, Torpa dp. 1.11. 1781 d. 14.10.1820**, datter av Erik Haldorsen Felde (1744-1823) og Ingeborg Pedersdtr. Nørstelien (1746-1816).

a. Peder Håvelsen dp. 11.9.1803 d. 10.6.1827, ugift.

b. Erik Håvelsen dp. 21.3.1806 d. 6.4.1880. Gift 28.12.1836 med Karen Hansdtr. Sollien, Torpa f. 19.12.1814. De var brukere på øvre Hasli og fikk mange barn: Håvel 1837, Hans 1839, Peder 1841, Andreas 1843, Bendik 1845, Martinus 1847, Agnete Marie 1849, Edvart 1852 og Christian 1854. I følge bygdeboka hadde de også Mathea og Beate.

c. Ole Håvelsen dp. 25.7.1808 d. før 1864 (ikke i Biri). Gift 17.6.1844 med Karen Gulbrandsdtr. Torgunsbøen, Torpa f. 6.8.1816. Inderst i øvre Hasli 1845. En sønn Hans f. 1845 som bodde i Hassel prestegjeld i Nordland 1864.

d. Johannes Håvelsen dp. 1.10.1811. Han fikk dattera Elene i 1837 med Ingeborg Erlandsdtr. Haslieie. Gift 1.1.1841 med Ingeborg Håvelsdtr. Sollieneie, Torpa f. 30.3.1816. De var inderster i øvre Hasli med datter Berte f. 1841. Så flyttet de til Torpa og videre til Amerika 1848. Se utvandrerboka s. 119/120.

e. Martin Håvelsen f. 5.4.1819 d. 24.4.1822.

f. Hans Håvelsen f. 5.4.1819 (tvilling). Gift 27.10.1838 med Marte Maria Olsdtr. øvre Brenner f. 27.8.1815. De var gardfolk på Gryte

i Biri 1840, Roterud 1843-46 men fra 1847 brukere av vestre Sveen i Snertingdal. Deres barn: Inge Beate 1840, Mathea 1843-1846, Ole 1846-1846, Mathea 1847, Olave 1851, Helene Marie 1854 og Ole 1859.

Håvel Pedersen gift (2) 7.2.1824 med **Mari Paulsdr. Haslieie** f. 15.4.1796 d. 19.6.1870, og i dette ekteskapet var det 2 barn.

a. Berte Håvelsdr. f. 3.5.1825. Gift 28.10.1850 med Børre Nilsen Øfstedal f. 30.7.1820. De var brukere på øvre Øfstedal i Biri fra 1851-1863. I folketellinga 1865 var Børre dagarbeider på nordre Myre.

b. Martin Håvelsen f. 14.4.1829. Kona hans var Eline Christoffersdr. Bergum f. 11.7.1838. De var bosatt på bruket Bergum under Hasli og hadde minst 6 barn.

Håvel Pedersen var bruker fra 1797. Han solgte garden til sønnen Erik i 1834 som solgte videre til sin sønn Håvel Eriksen i 1873. Håvel var ugift og solgte garden ut av slekta i 1901.

Artikkelen fortsetter i neste tidsskrift med søndre Hasli der samme slekt satt fram til 1878. Den første brukeren var Christen Torgersen f. ca. 1611 som hadde sønnene Engebret (tok over garden), Torger (ukjent) og Christen som giftet seg med Kari Andersdr. Skartlien fra Torpa og ble husmann under garden.

Det var også et fjerde bruk på Hasli som ser ut til å ha eksistert i bare 10-20 år. Siden det var et øvre Hasli så har kanskje dette bruket blitt kalt nedre Hasli?

Slektene Bartum og Castberg og etterslekt på Hadeland

del II

Av Ole Arild Vesthagen

Det var også vanlig at sjøpass til utlandet for skipskapteiner som ble utstedt av byfogden ble skrevet på dansk og latin. Dette viser at Søren Bartum behersket muntlig og skriftlig latin.

I den tiden Søren Bartum var byfogd i Stavanger var det omfattende stridigheter mellom ham og overrådmann Cort Høyer. Mange av de dommer som Bartum hadde avsagt i saker mot borgere i byen ble anket til overrådmannen og Bartums avgjørelser ble satt til side. Bytingsprotokollene og rådstuerettsprotokollene for Stavanger inneholder mange slike saker der Bartum var involvert. I 1695 var Bartum fraværende fra byen i lang tid. Siden han hadde tatt nøkkelen til rådstuen, måtte møtene i bytinget og rådstueretten holdes andre steder i byen.

26.6.1697: Brev fra Søren Bartum til geheimeråd Jens Harboe om å få slippe å betale en restanse fra hans forrige embete som regimentskriver.³⁴

[Adressering på omslaget:]

Hans kongl: May^{ts}: til Danmarch og Norge, etc:

³⁴ Rigsarkivet i København, Danmark. Krigskancelliet, krigssekretæren, indkomne breve 1697.

*Høitbetroede Geheim Raad
og ober Secreterer etc:
Dend høiædle og Welbaarne herre
H^r Jens Harboe, Ridder,
Min højbiudende herre,
á Kiøbenhafun
Allerydmýgl:
[Brevtekst:]
Højædle og Velbaarne H^r Geheim Raad
Høitærede hr ober Secreterer, etc:
Højbiudende gunstig goede Herre
og Patron*

*Vdj Nøed og anligende, Ansøgis fornemelig gud og formaaende
goede wernere, vdj dend allerydmýgst til forsicht, Jeg fattige mand
min goede Herre wnderstaaer at Incommodere, og Allerydmýgl:
bønfade udj denne welfærtz anliggende at schal betale gammel
Restance for min forrige Bestallung 155 Rdr, som ieg trues forre med
Excecutio, ded gud kiende min Bestillung og wilchor er saa Slet at
ieg ded w-muelig kand vdbringe, at Højædle goedeHerre ofuer ald
tilforn højbeviiste welgierning og goede Expeditiones wilde nu Reche
Haanden til aller Naad: forschaansel, huor om ieg for lengst
original Supplication af indlagte Copie wnderdanigst Insenuerit ded
højlofl: Reentte Cammer, Derforre wille Gud min Herre wiiselig
belønne, og ieg inttet højre schulle ønsche end ieg her paa steeden
nogen behagelig tieneste kunde Præstere,*

*Som schal hædes min schyldigst ærre
altid at werre,
Eders Excell^f:*

*Højædle H^r Geheim Raad
Min højgunstig hr Patrons*

*Stavanger d: 26 Juny Allerydmygste Tienere
A^o: 1697 Søren J: Bartum*

[Vedlegg til brevet: kopi av brev datert 25.11.1689, se ovenfor]

16.12.1697 ble det kunngjort på rådstuen i Stavanger at Søren Bartum var skyldig en stor pengesum til kongen og at han ble pålagt å holde skifte etter sin avdøde kone Kirsten Tygesdtr.³⁵

Effter det høilof: kongel: Rente Cammer Collegij ordre de dato Hafnia³⁶ d 20 9br: 1697 befindes kongl: Ma: byfouged Søfren Bartum at være schyldig till høistbem^{le} hans ko: Ma: een anseelig Summa penge som effter H^f: Stiftamptskrif: Benses Reigning de dato Christiansands Stiftamstue d 4 Decembr: 1697 bedrager sig til 400 Rdr 53 skilling, foruden 2de Poster huorum byfougdens forklaring behøfwes Nemlig Attest for Consuptions huuset og Attest om Sigt og Sagefald for A^o 94 og som Skiftet efter hans Sl: quinde Kirsten Tygesdatter endnu ey er holt, blif: det berammet at schall holdes her i Stafvanger d 26 January 1698, huorefter enhuer Creditor schall blifue advaret.

29.11.1697 ba Søren Bartum byretten og tilstedeværende borgere på bytinget i Stavanger om skussmål for den tid han hadde vært byfogd i byen.³⁷

Ko. May^{ls} Byfouged Søfren Bartum tilspurde for Retten, enn deell her tilstædeværende Stafvanger byes Borgerskab med disse ord, høitærede velagte nu nærværende Borgere og Indvaanere her udi Stafvanger, i Samilig mine fornæme og velærede goede venner: Som ober Raadmanden Cordt Høyer forleden Onsdag her fra Raadstuen med Vagtmæsteren Jørgen Vincentzøn ladet tilskiche Mig en høiædle H^f: Stiftbefalingsmand velbaarne Matthias Thønsbergs skrifuelse, som hannem aaben in blanco tilsent med Posten, huor udj Jeg Meget beklagelig maa fornemme, at jeg fattige Mand, som Gud self schall være Vidne med intet høvere inclineron [?] eller er geneigen til end som et ærligt Nafn og røgte, v-schyldig af v-blue schamagtige løynagtige onde Mennischer for bem^{le} min høye øfrighed ilde er blefuen bagvasket og beført - Saa endog jeg her paa Steden med Mine Sex børn er paa nogle aar bleven Ruinerit, og for min Nødtørftige Ophold sat mig in debito, i huilchet er allene mit feil og

³⁵ Statsarkivet Stavanger. Stavanger byfogdembete, rådstuerettsprotokoll b12, folio 48b.

³⁶ Hafnia er det latinske navnet på København.

³⁷ Statsarkivet Stavanger. Stavanger byfogdembete, bytingsprotokoll nr. c13, folio 79b.

Seer det heller, end at folch schulle sige at ieg var een rig schielm, og til nogen andens Vanlyche hafde iført mig stor Character - thi af saadan klagelig forbem^e: beskaffenhed klagelig er jeg foraarsaget at begiere i got folch vilde rent ud meddeele mig Eders Sandferdig Attest og Skudsmaal, om jeg her paa Steden anderledis stoed og schichet mig, end huis som Sømmeligt, ærbart og Rett anstaae maatte, min Person, som en retskaffen ærlig Mand; Ingen Efterlade om jeg nogen schendret, giort vold, v-Ret, v-høflig beegnelse, de ey vil spare det herved at tilkiendegifue da jeg self schyldig vil stræbe at faa det Remiderit og forandret, og afwelte mig ald Calumnianterie³⁸ og ond snach, huortill Een deel af borgerskabet ligesom med en mund Svarede; de viste hannem aldrig nogen v-skiel i nogen Maade at paasige, Saalenge hand har vaaren byfouged her i byen men har handlet og schichet sig imod borgerskabet som de en ærlig og ærekier byfouged vel kunde egne og anstaa, og ønschede hannem alle med en Mund lyche og Vesignelse af Gud for huer dag de hannem her paa Steden har kient - huorefter byfougeden var et tingsvidne begierede som hannem meddelis-

26.1.1698 og 23.3.1698 ble det holdt skifte i Stavanger etter Kirsten Tygesdr., byfogd Søren Bartums avdøde kone:³⁹

Skifte og Deeling Efter Byfougden Søfren Bartums Sl: Kieriste Kirsten Tygesdaatter. Cordt Høyer Ober Raad Mand Vdi Stavanger Vdi Byefougds Stæd Tilnefnt Wibolt Jæger, Bye og Raadstueschрифuer Ulrich Friderich Aagaard, samt Vurderingsmænd Jørgen Jensen, Christian Jensen, Peder Larsen, Johan Fridsell, Jacob Sandersen, og Tommæs Tommesen, Giør Vitterligt at d: 26 January 1698 vare Vi forsamlede udj H Byfoget Søfren Bartums Logement udj hans trolofuede fæste Quinde Giertrud Sl: Casper Veslings huus her i Stavagner, at holde forsuarligt Arfueschifte efter hans Sl: Quinde Kirsten tyggesdaatter imellem H Byfoget Søfren Bartum paa den eene og deris sammen afilede Børn paa den anden side som vare Mathias, Jacob og Jens

³⁸ Kalumni: bakvaskelse, kalumniant: æreskjenner.

³⁹ Statsarkivet Stavanger. Skifteprotokoll for Stavanger nr. A3, folio 59a.

Søfrensønner Bartum, og døtre Tygona Maria, Mette Cathrine og Maren Søfrensdøtre Bartum paa den anden side.

Ober Raadmanden Cort Høyer Begierte at H^r Byfoget ville fremviise og angifue sit boeschab og midler, af løse og faste til Registering og Vuordering, huor til hand suarede at hand formedelst mange travalier, som een gammel kongel: tiener i hans kongel: May^{is} tieniste har tilsat sinne midler, og eyer inttet Vden allene klæderne paa kroppen. Ober Raadmanden pretenderede paa hans kongel: May^{is} Vigne, som, H^r Byfoget efter det høyloflige kongel: Cammer Collegy og H^r Stiftamtschri^f Preuses tilsendte Reigning, skal verre hans kongel: May^{is} schyldig 411 Rd^r 89 s her foruden, er tuende mangelposter H^r Byfoget schal besuare, Neml: den første om Consumptions huuset her i Byen, huorom H^r Byfoget schal hafue Welbr: H^r Amtmandens Attest for 15 Rd^r, den anden er at hand schal forklare at ingen sigt og sagefald pro A^o 1694 er falden. H^r Byfogets suar var dette Belangende hans kongel: May^{is} pretension som for indført 411 Rd^r der Vnder er Restantz for hans forrige Regiments schrifuer bestilling 166 Rd^r 36 s huor af Summen dog Ichun Blijf 155 Rd^r thi det Leyermaal for baard Bøe og Anniche Gustavusd: forre Gif hand at verre suaret ved hans indlefverede Regenschaber udj det kongel: Rente kammer, ald den øfrige Rest for sin Byfougderiers bestilling siger hand og oprigtig at hafue besuaret at saa meget hand har opebaaret Pro Anno 94 Er inttet V-Vist Sagefald falden, Vndtagen en Quindis Person Ved Nafn Anna Vhr, huilchen inttet hafde at betalle med. Belangende Consuptions huuset, da har hand der om gjort sin Vdmyge for klaring og Reigenschab til det høyloflige kongel: Rente kammer.

De øfrige Creditorer Ere, Sr Michel Gundersen fordret 20 Rd^r, Sr Johan Prall, efter indgifne Reigning 33 Rd^r 1 ort 20 s, H^r Henrich Rosenkilde efter laugmandens dom 5 Rd^r, Ober Raadmand Cort Høyer fordred, for Crediterede Ware og laante penge 25 Rd^r 15 s. Efter 2 Sorenschri^fueren Jørgen Phillupsens dommer udj Ober Raadmandz sted afsagt den første Dat: 27 Janv: 1697 Og den anden af Dato 9 April nest efter er Byfogden til dømt til Obr: Raadmand Cort Høyer at Betalle til sammen 60 Rd^r Imod for indførte suarede

H^r Byfoget at hafue Contra Reigning, de øfrige hans Creditorer lofuede hand Wed tid og leylighed, som en Erlig Og Redelig mand at Contendere, og for nøye, og som H^r Byfoget self beraaber sig paa at ville for klare sinne Regenschaber, for det høyloflig kongel: Rente kammer Collegium, saa Vel som en Restandz pro Anno 90-91-93 og 94 Bestaaende af 257 rdr 2 ort 12 s, og der om vil nermere gjøre for klarung og søge kongel: Naade til med eragtes forsuarligt at de Creditorer som nu ey deres fordring har indgifuert efter loven, bør niude Vedbørlig kald og varsel, paa det ingen om denne Boes tilstand schal gjøre sig V-Vidende men en huer kand møde tilstede deres pretensioner at indgifuere, Og siden forvente det som loughligt er, udj huilchen henseende dette schifte indtil d: 23 Marty først kommende Beroer.-

Efter nest forregaaende opsettelse var atter udj H^r Byfoget Søfren Bartums Logemente d: 23 Marty 1698 forsamlede paa forberørte hans schiftes forretning Obr: Raadmand Cort Høyer, udj Byfogets sted Constituerit Vibolt Jæger, Bye og Raadstueschrijf Jørgen Jens: Jacob Sandersen, Jan Fridsell, Tommes tommæs: Peder Tors: og Jens Olsen.

Ober Raadmand endnu tilspurde H^r Byfoget Søfren Bartum, om hand ingen midler var eyende huor med høyst bem^{le} hans kongel: May^{ts} for sin fordring kand vorde betalt huor til hand suarede ney, der nest tilspurde H^r ober Raadmanden hannem om hand nemlig Byfogden siden sidste forretning i hans sterfboed hafde sig til Befrielse, for hans kongel: May^{ts} for indførte pretentioner, Erlanget nog et fra det høylofl: kongel: Rente Cammer, huor til H^r Byfoget suarede, hand hafde imidlertid faaet Naad^s Dilation fra det kongel: Rente kammer, mens mer Bem^{le} det høylof: Rente Cammers Bref kunde hand nu i en hast iche finde, efter Obr: Raadmandz begiering at an Viise Anlangende Byens paa leg pro Anno 90-91-92 og 93 d Resterer, efter de forseiglede mantalers indhold vdj Byfogdens tid som hand til Raadstuen og Broernis Reparation med Widere i ofuen bem^{le} Aar, Borgerschabet har ladet paalegge 159 Rd^l. Huad betienternes i ofuenmelte aar angaar, saa tuifles iche, at der ioe af Byfogden er Betalt, huis iche, kand de self søge det som de best ved etc: huor til

H^r Byfoget suarede; at huad sig Betienternis løn Agaaer, Viste hand ey Andet, end det var dem Joe Betalt, for det øfrige, har hand inttet der af men maae Være Restantz, som endnu V-betalt Vdestaar; End tilspurde H^r ober Raadmanden Byfogden i følge af hans kongel: May^{is} allernaad^s Ober Raad mands meddelte Bref, som blef for retten fremvist de dato Hafniæ d: 11 Juny 1695 at hand det meste mueligt schal Bringe V-mydniges godz med videre som før hans tid er passeret udj rigtighed saa Vit ham er mulig, saa eschede Ober Raadmand Rigtighed af Byfogden for huis Børns godz i for bem^e hans tid er falden, huor af endeel endnu iche er Bragt i Rigtighed mens der forre af ved kommende hafuer pretention til H^r Byfoget, med Videre, af huad nafn det verre maae som her for Vidløftigheds schyld, ey kand Specificeres til med hafues om en deel endnu ingen Vnderretning. Byfogdens suar Var dette hand Viste af inttet V-møndiges godz som i hans tid har staaet og endnu schulle staae i V-rigtighed Vden allene en Person Ved Nafn Casten Peders: som den tid var i holland huis patri et matri monia H^r Byfoget har til sig annamet og er kund en Ringe ting som hand lofuede at schal For nøye hannem til det sidste tilspurde Ober Raad manden Byfougden, huorledis hand Vill hafue det forbeholdet med sine Creditorer om hand Varre høystbemelte kongel: May^{is} fordring og anden pretention, som efter loven er Prioriteret, er afbetalt, vil for Binde sig at fornøye dem, efter haanden lige som hans Leylighed det kand tilsige, huor efter en huer er Specificeret.-

Efter obligations lydelse de dato Christiania d: 27 Septembr 1690 Vnder H^r Byfogetz Sl: kieriestes Vnderschrift schal hand Verre schyldig til Lars Jørgensen, penge 12 ½ Rd^r denne giæld fra gich Byefougden gandsche, sig iche at Vide af, kand sig ey heller til dends afbetaling for binde, de øfrige Creditorer Saa vel tilstede Vrende som fra Verende, Saa Vel de som deres Pretentioner har Paa schifftet har frem Vist som iche, huilche til hannem kunde hafue Retmessig kraf for obligerer hans sig med tid og leylighed, som en Erlig mand at Betalle, og det angaaende Refererer sig til sti for indførte suar. Her paa fulte efter følgende H^r Ober Raadmand Cort Høyers slutning.-

*Saa som erfaris, at H^r Byfouget Søfren Bartums tilstand og Vilkor desverre er saa Ringe og slette, at hand icke efter egen Bekiendelse, er Eyende noget Vden hans Igangs klæder, Saa inttet hos ham til betaling er at Erlange, fornemmelig for hans kongel: May^{is} fordring, samt andre Billige og loughlige pretentioner, en deel for hen Specificeret thi Beroer, her med indtil høvestbem^{te} hans Kongel: May^{is} allernaadigste Villie og det høyloflige Rente Cammer Collegy paa følgende høy gunstig Resolution her om erlangis huor ledis her med Videre schal forholdes, huor forre og dette hen |:saa som ingen fuld kommen Vnder retning for Stiftsamstuen til Dato, efter det kongel: Rente Cammer Bref til mig af 15 Janvary nestleden, her om mig er Indhendiget:| allerunderdanigste og i dybeste ydmyghed Remiteris, Imidler tid har en huer sin loflige pretention til H^r Byfoget Søfren Bartum, Efter loven, og kongel: Constitutioner efter Byfougedens egen forpligt sig for beholden, des til Bekreftning Vnder samptl: forseigling
Stafvanger Anno et Die ut Supra.-*

23.10.1699 ble det opplest på bytingsmøtet i Stavanger et brev fra kongen til Søren Bartum om ettergivelse av mangler i hans regnskaper som byfogd og som regimentskriver:⁴⁰

For Retten blef tydelig oplæst det høyloflig Rente Cammers bref H^r: Byfouged Søfren Bartum af d 12te Augusti 1699 tilskrefuen; hourudi meldes hans kongl: May^{is} allernaadigste nemlig Sl: høyloflig Ihukommelse Christiani qvint, wille og ordre til CammerCollegium, at Byfougden Søfren Bartum først eftergifues 245 Rixdaler 53 s for Desiderede mangler i hans byfougeds Regenschaber, Saavelsom og 155 Rixdr resterende ved hans Regimentsschriuertieniste Sondenfields; hannem og enhuer til efterretlighed.

⁴⁰ Statsarkivet Stavanger. Stavanger byfogdembete, bytingsprotokoll nr. cl 3, folio 125a. Det har ikke lyktes meg å finne det originale brevet i arkivene etter Danske Kanselli eller Rentekammeret.

1699: I "Aktstykker vedrørende byens skatteligning og budjet for aarene 1699 og 1773" finnes følgende om Søren Bartum:⁴¹

4de classe.

huorudj findes bereignit de øfrige geistlige og kongl. betiente sambt borgere, som aldeelis iche har midler og dend negotie som næst forregaaende

Byefougden Søfren Bartum og hans datter..... 6 rdr - " - "

Hans trolofuede festeqvinde Giertrud sal. m^r Casper Weslings chirurgie effterlefuersche..... 6 rdr 1 m 8 s

I boken "En by i kamp. Stavanger bys historie 1536-1814" finnes følgende omtale av Søren Bartum i kapittelet om gjenoppbyggingen av byen etter at den fikk tilbake kjøpstadsretten i 1690:

Det var 1. mai 1690 amtmann Powisch sammenkalte til møte på rådstuen. En Søfren Barthum hadde fått brev som byfogd, og Cort Høyer bestalling som byskriver, og så: høytidelig opplesing av Gyldenløves erklæring om byens privilegier. Borgernes første skritt var å velge 8 lagrettemenn som sammen med byfogden utgjorde bytinget. Lagretten skifter, byfogden fikk derfor en betydelig posisjon i bylivet de første årene.

Barthum får sin underbyfogd høsten 1690 og ansetter Godske Godtzen som overformyndet i februar 1691. Barthum hadde tidligere vært sorenskriver i Gudbrandsdalen, vi kjenner ham fra en injuriersak som han tapte for overhoffretten, og han har tydeligvis etter opphold i København søkt om forflytning. Både hans og Cort Høyers brev var utstedt i København samtidig med Gyldenløves erklæring. Barthums økonomiske stilling ble naturlig nok ikke særlig god, og han fikk større antegnelser ved sine regnskaper som byfogd og som regimentsskriver sønnenfjells, men fikk til slutt ettergitt hele summen. Bøtene var vesentlig for leiermålsaker, som fremdeles var like umulige å drive inn. Verre var hans konflikt med byen når han uten varsel forlot byen i lengre tid uten at noen var konstituert i hans sted.

Bergenserene Cort Høyer hadde startet sin karriere i Stavanger som fullmektig for sin morbror Jørgen Cortsen og

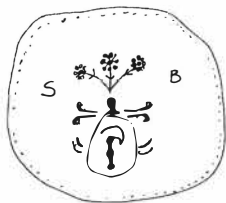
⁴¹ "Samlinger til Stavangers historie", bind 2 (1906).

etterfulgte ham som by- og rådstueskriver allerede i 1680, 26 år gammel.

Det var ikke til å unngå at Barthum og Høyer kom i konflikt med hverandre, særlig etter 1694 da Høyer etter borgernes søknad var blitt overrådmann. Det ble strid om grensene for deres bestillinger, og Barthum klaget spesielt over at Høyer lot byfogdens dommer appellere til seg før de kunne komme for lagtinget. Samtidig søkte Kristiansands magistrat at dens dommer måtte appelleres direkte til overhoffretten uten å gå via lagtinget - som andre stiftsbyers magistrat. Overalt var tendensen å unngå tyngende omkostninger og unødig tidsspille. Barthum som av stiftsamtmann Mathias Tonsberg ble kalt uduelig, ufordragsom, forsømmelig og selvrådig⁴², fikk amtmannens ordre om å overlevere nøkkelen til byens arkiv i rådstueskapet og byseglet til Høyer. Den ordren satt Barthum på gjennom måneder og nektet konsekvent å møte på Rådhuset. Han forsøkte å tale sin sak i København, og etter hjemkomsten måtte rettsmøtene holdes hjemme hos Cort Høyer, for Barthum fratok ham nøklene.

For å unngå en opprivende personstrid blant bestillingsmennene søker 29 av byens ledende borgere - vi sakner for øvrig flere av Cort Høyers nære venner - kongen om å få tolleren Peder Søfrensen som borgermester. De var redd "dend Høyeste Grundgoed Gud schulle forøge sin allereede Optendte Wreede og gandsche borttage sin Rige og Runde Welsignelse, Baade av Land og Wand". Powisch anbefalte søknaden, men siden en borgermester hadde liten eller ingen inntekt, så han som borgerne helst at Peder forble toller også. Det skjedde ingen forandring. Stifamtman Tonsberg reiste til Stavanger for å ordne opp i saken, men striden ble snarere utvidet og preget bylivet i årene framover. Høyer kom på kant med flere av innbyggerne, og 15 av byens menn gikk til slutt til saksanlegg.

⁴² Det oppgis ingen kilde for denne opplysningen. Det har ikke lyktes meg å finne dokumentet som det siteres fra.

Skisse av Søren Jensen
Bartums segl i hans brev
datert 26.6.1696
(skjoldfiguren er svært
utydelig).

Søren Jensen Bartums signatur i hans brev av
4.10.1687.

Tygone Maria Sørensdtr. Bartum kom etter farens død til sin morbror Niels Tygesen Knag i Bergen og bodde der inntil hun giftet seg. I 1704 fikk hun et barn med hollenderen Philip David von Uchelen (se nedenfor). Dette barnet har tydeligvis ikke vokst opp hos moren, siden det ikke er oppført i skiftet etter henne.

Tygone Maria ble senere gift med Henrich Henrichsen Schrøder. Han ble født ca. 1673 og hadde vært gift tidligere. De bodde på garden Hjelman i Herløg sogn i Manger prestegjeld. De hadde følgende barn:

1. Catrine, født ca. 1712.
2. Kirsten, født ca. 1714.
3. Anne Maria, født ca. 1720.

I 1704 kom en del hollandske Ostindia-skip til Bergen, og mens disse "nordenfor Bergen udi arrest er beliggende", oppnådde en mann ved navn Philip David von Uchelen, som var "dend anden person af gouvernementet paa Mallacca i Ostindien⁴³ og ober-kjøbmand sammesteds", å få bo hos lagmann Niels Knag. Mens han bodde der, hadde han "lagt sig efter og kræncket" den unge Tychona Bartum. Og da hun "fornam at være bleven svanger med honnom, forsikret han hende, at som hand var en meget formuende Person over 100 000 Rdlr. Kapital, saa havde hand og store Midler at give mig til rigelig

⁴³ Nederlansk Ostindia, nåværende Indonesia.

Ophold ikke allene for mig, men for det forventede Barn". Han kunne imidlertid ikke yte henne noe før skipet var blitt løslatt av arresten, sa han. Før dette skjedde var han imidlertid reist sin vei og "vil vel aldrig mere her paa stedet sig lade finde". Niels Knag hjalp henne derfor ved skrivelse datert Bergen 15.7.1704 å søke om at hun "ved ordinaire Rettens Middel her udj Staden maa lade optegne og arrestere de Midler udj bemelte ostindiske Skib, som hannem kan tilkomme og det her i Land lade bringe, at jeg ved Skibets Afgang igjenløste Ladning deraf kand ved lauglige Veier udsøge, hvad Retten mig tilkiender".⁴⁴

27.4.1747 ble det holdt skifte på Hjelmen i Herlø skiprede etter avdøde Tygone Maria Bartum. Hennes arvinger var døtrene Catrine 35 år, Kirsten 33 år og Anne Maria 27 år. Som formynder for de to eldste ble oppnevnt deres farbror Martinus Schreuder og for den yngste ble oppnevnt Michel Hjelmen. Hver av døtrene arvet 43 riksdaler 3 mark 10 2/3 skilling.⁴⁵

Maren Jensdtr. Bartum er nevnt en gang i en rettsak i Gran på Hadeland i 1686. Hun må ha vært en søster av Søren Jensen Bartum. 9.2.1686 hadde Odtho Jacobsen, sogneprest i Norderhov, innstevnet for tinget i Gran flere kvinner som vitner til hva major Søren Rasmusen hadde sagt om sogneprestens kone Margareta Mule. Han skulle angivelig ha skjeldt henne ut i et bryllup på garden Bolken [i Lunner] hos kaptein Rommelhoff. Blant de vitnene som var innkalt var *Maren Jensdaater Bartrum*. Hun møtte ikke, men Niels Jürgensen Knag møtte og leverte hennes skriftlige innlegg datert 9.2. I dette forklarte hun at hun ikke hadde hørt majoren si noe om sognepresten og hans kone.⁴⁶

Fortsettelse neste nr.

⁴⁴ A. W. Rasch: "Slekten Knagenhjelm og Kaupanger" (Oslo 1960), side 12. Det oppgis ingen kildehenvisninger. Det har ikke lyktes meg å finne disse dokumentene i Statsarkivet i Bergen.

⁴⁵ Statsarkivet Bergen. Nord-Hordaland sorenskriverembete, skiftedesignasjonsprotokoll nr. 3, folio 112a; tingbok nr. 47, folio 349.

⁴⁶ Statsarkivet Hamar. Hadeland, Land og Valdres sorenskriverembete, tingbok nr. 25, folio 1a og 1b.

Gaarløs i Kolbu på Toten

Del I

Av Fredrik Dyhren & Jan Eilert Jaatun

I noen små artikler har vi samlet en del opplysninger om Gårdløs og slektsforbindelser der i eldre tid.

Gaarløs-navnet er i dag knyttet til tre gardar samt Gaarløshagen som opprinnelig var en gard. Sistnevnte var i 1666 en husmannsplass under garden, og ble tidlig skilt fra som egen gard. Gardene ligger i det som tidligere ble betegnet som Kolbujferdingen med Bjerke og Kvikstad som nabogarder. Navnet uttales på dialekt Garlaus eller Gallus. I følge Norske Gaardnavne er opprinnelsen av navnet Gardlausa, som betyr mangel på gardr eller gjerde. Dette synes å være noe usikkert. Gårdløs og Gaardløs er navneformene på gardene i dag (kilde: Norske Gardsbruk). Denne har i løpet av århundrene endret seg. Derfor har vi valgt vesentlig bruke formen Gaarløs som var mest vanlig for tidsrommet som omhandles.

Av Gaarløs - slekt

Ofte får en spørsmålet: Kan du hjelpe meg med?, hvem er? også videre.

Et av disse ”problembarna” en har fått forespørsel om kan trolig knyttes til Gaarløs i Kolbu. Hvem var dragon Jacob Hansen

Kobberstad, som giftet seg med Anne Pedersdtr Rustad den 10. april 1740?

De bodde i Sagsveen noen år før de flyttet til Ås i Eidsvoll. Paret ble med da deres datter Berte og svigersønnen Ole Andersen fra Gårder flyttet dit. Forlovere i 1740 var Christopher og Jonas Rudstad. De var til liten hjelp når en skulle finne Jacobs opprinnelse.

Da datteren Birte Jacobsdtr ble døpt, 4. s. i faste 1747, var fadderne Niels Narum, Anders ibid. Anders ibid, Eli ibid og Kari VolEngen. Faddernes navn skulle i hvertfall antyde at stedet Sagsveen det er er snakk om, var Sagsveen under Fogd-Narum i Kolbu.

Den Hans Jacobsen Sagsveen som 7. januar 1762 giftet seg med Mari Olsdtr Kiise er vel Jacob Hansen og Anne Pedersdtrs eldste barn. Opplysningen er nok et indisium for at det er snakk om Sagsveen under Narum. Men hvem var Jacob Hansen? Spørsmålet er fremdeles like uløst.

Pål Gihle fikk for en del år siden samme forespørselen, uten å kunne gi noe fullgodt svar. Han hadde gått igjennom kirkebøkene fra 1695-1732 og funnet to aktuelle kandidater - forutsatt at Jacob Hansen var totning.

- Jacob Hansen Kvernvollen, dpt. 22. januar 1708.

- Jacob Hansen Kisestuen, dpt. 16. nov. 1710.

Med utgangspunkt i disse navnene undersøkte en i kirkeboka, for å se om fadderne kunne være til noen hjelp. Faddere kan være naboer, men også slektninger og derfor viktige å merke seg.

Hans Gulbrandsen Kisestuens sønn Jacob ble døpt 16. nov. 1710. Faddere var Ole Olsen Kise, Haagen Nøchleby, Jomfru Anne von Hadelen, Jomfru Cathrine dito og Dorthe Nøchleby.

Hans Qvernvollen hadde tvillinger til dåpen i januar 1708.

Ole med fadderne: Halvor Haugen, Peder Stepperud, Ole Kuchersrud, Marte Haugen, Lispet Stepperud og Ingeri Kobberstad

og Jacob med fadderne: Anders Kobberstad, Haagen Kobbersta, Jens Halvorsen Haugen, Malene Kuchersrud og Kari Halfvorsdr Haugen. Her merker vi oss at det var faddere fra Kobberstad, der dragonen Jacob Hansen var i 1740. Han kan ha bodd hos slektninger.

Neste spørsmål blir da hvem Hans Qvernvollen var?

Med tanker om at fadderne i 1708 kan være slektninger av dåpsbarna, er det interessant å se at flere av dem også var faddere for en Hans Tamburs barn:

- Anne dpt. 5. mars 1702, faddere: Halffvor Høuen, Olle Muuven Marte Høuen, Ingri Koberstad og Dorte Rustad.
- Gunnild dpt. 13 mars 1706, faddere: Hr. Roald Bernhoffd, Halfuor Hougén, Per Finstad, Jomfru Berstad og Siri Findstad.

Det virker fristende å anta at Hans Qvernvollen er identisk med Hans Tambur.

Et problem er at det finnes to samtidige Hans Tambur'er, som i kilder på Toten Økomuseum, nok er blandet sammen.

Hans Larsen Tamb. hadde barna:

- Christian dpt. 14. april 1709, faddere: Elling Jersta, Anders Kobbersta, Knud Ellingsen Tamb., Jomfru Anne von Hadeln, Ingri Kobberstad og Ingeborg Skinstad.
- Mette dpt. 23. nov. 1710, faddere: Anders Ellingsen Kobbersta, Ole Ellingsen Jersta, Knud Ellingsen Jersta Tambur, welb. Jomfru Catharina von Hadelen og Ingri Sørensdtr Kobbersta.

Her er det også faddere fra Kobberstad! Men ellers virker det som om disse også tilhører slektskretsen rundt Elling Andersen Jerstad, og de er ikke nevnt som faddere hos den andre Hans Tambur.

Denne heter nok Hans Jacobsen. Hans Jac. Tamb. hadde en sønn

- Roal til dåpen 2. april 1711. Fadderne var: Hr. Roal Bernhoft, Hans Burul, Haldvor Howen, Lucia Bernhoft og Marta Hoven.
- Ungguten var nok oppkalt etter presten som også var fadder.

Vi merker oss at Halvor og Marta Haugen er en viktig "rød tråd" blant fadderne både hos Hans Qvernvollen, Hans Tambur og Hans Jacobsen tambur. Et godt indisium for at det her er snakk om en og samme Hans.

Han må da være den Hans Jacobsen Gaarløs som ble gift 11. januar 1702 med Kirsti Thimandsdr Myren - fra rydningsplassen ved Tosaas. Det er ikke nevnt noen forlovere i kirkeboka, men anført at ektefellene holder til på Houen.

Hermed ser en også slektstilknytningen til Per Findstad som var fadder for deres barn Gunnild i 1706. Han var en Per Tidemandsen fra Myren, var helbror til Kirsti Tidemandsdtr, og gift med Siri Olsdtr Prestesæter.

Hans Jacobsen Opsahl var nok også den samme Hans som ovenfor. Han hadde en sønn

- Jens dpt. 29. sept. 1703. Fadderne var Halffvor Hougen, Christopher Opsahl, Povel L.Gran Marte Hougen, Anne Opsahl og Pernille Knudsdtr Gaarløs.

Som vi ser har vi atter faddere fra Haugen samt Gaarløs.

Halvor Haugen var opprinnelig fra Sullestad i Totenvika, men må også være knyttet til slektskretsen rundt Gaarløs. Han ble begr. 18. mai 1719, 61 år gammel. Det ble skiftet etter ham 17. juni samme år. Han var gift med Marte Jacobsdtr, som etter mannens død, giftet seg igjen med en Gulbrand Knudsen. Gulbrand døde barnløs i 1733. Halvor og Martes barn var:

1. Jens Halvorsen, utkommandert i 1719.
2. Knud Halvorsen, 20 år i 1719, gift i 1735 med Marte Pedersdtr Strand. De bodde senere i Haugenstuen
3. Kari Halvorsdtr, gift i 1714 med Anders Sørensen Kopperstad
4. Ingebor Halvorsdtr, gift i 1716 med Christian Hansen Vangen
5. Anne Halvorsdtr, gift i 1724 med Ole Jensen Enge
6. Kiersti Halvorsdtr, gift i 1734 med Ole Sørensen Fjelhaug
7. Mallene Halvorsdtr

8. Berte Halvorsdtr. Hun er kanskje den Berte Halvorsdtr Kobberstad som i 1729 giftet seg med Niels Olsen Klavesbøl.
9. Cathrine Halvorsdtr, gift i 1729 med Nils Larsen Rustad
Verger for fem umyndige døtre i 1719 var moderbroderen Paul Gran og søstermannen Anders Sørensen Kobberstad.

Paul Jacobsen Gaarløs ble 4. april 1700 gift med Anne Johansdtr Ersrud. Det er føyd til at de bor på Lille Gran. En av forloverne var forresten Halvor Haugen!

Paul Lille Gran var som før nevnt fadder for Hans Jacobsens barn i 1703. Paul ble begr. 30. juni 1725 60 år gammel og etterlot seg barna:

1. Johanna 1704- gift i 1729 med Jacob Ellingsen Sønsteby
2. Knud 1706-
3. Anne 1711-

Nok en slektsforbindelse til Haugen og dermed også til Gaarløs bør tas med i denne sammenhengen. Den 4. oktober 1699 ble det avholdt skifte etter avdøde Knud Jacobsen Hveem. Han og konen Maren Nilsdtr fra vestre Balke hadde barna:

1. Niels, var sergeant ved garden i Kjøbenhavn i 1724. Døde på Hedemarken
2. Anders
3. Jørgen 1695-, kom til Jerstad.

4. Birte 1697- gift med Simen Nielsen Bierke

Barnas verger var morbroderen Anders Nøkleby samt Halvor Haugen, som har den sl. mands søster til egte.

Ved å bruke manntallet for 1666, finner vi roten til de slektskapsbånd som det her er vist til. Jacob Knudsen var der 38 år gammel og bruker av halve garden Gaarløs.

Barn:

1. Ole Jacobsen 9 år gl.
2. Knud Jacobsen 7 år, senere på Hvem.
3. Jens Jacobsen 5 år

Jacob Knudsen Gaarløs
38 år 1666

Ole
Jacobsen
9 år 1666

Knud
Jacobsen
7 år 1666
br. på Hveem
x Maren Nilsdtr.
Vestre Balke

Jens
Jacobsen
5 år 1666

Johannes
Jacobsen
2 år 1666

Paul
Jacobsen
Lille Gran
x 1700
Anne
Johansdtr
Ersrud

Hans
Jacobsen
Kvernvolden
x 1702
Kirsti
Thimandsdtr.
Myren

Marte
Jacobsdtr.
x
Halvor
Eriksen
Haugen,
Hoff

Jacob Hansen
Kolbberstad
f Kvernvolden
1708
br. Sagsveen
u/ Fogd Narum
i Kolbu

x 1740
Anne Pedersdtr. Rustad

Hans Jacobsen Sagsveen
x 1762
Mari Olsdtr. Kiise

Berte Jacobsdtr.
f 1747
x Ole Andersen Gårder
til Ås i Eidsooll

4. Johannes Jacobsen 2 år
Videre kjenner vi følgende barn:
5. Paul Jacobsen, senere på Lille Gran
6. Hans Jacobsen, senere på Qvernvollen
7. Marte Jacobsdtr gift med Halvor Eriksen Haugen.

Jacob Knudsen opprinnelse er ikke kjent. Han nevnes første gang på Gaarløs i 1656, da han betalte førstebyggsel av 1/2 pund malt og 1 1/2 bismerpund smør crongods. I skattelistene nevnes han til 1678. Hans videre skjebne er ukjent. Hvem Jacob var gift med framgår ikke av kildene. Men forhold rundt slektsopplysninger på Gaarløs gir oss grunn til å anta at han har vært gift med ei datter på garden.

Gaarløs i eldre tid

Gaarløs er kanskje nevnt første gang i et pergamentsbrev i Riksarkivet, som er gjengitt i Diplomatarium Norvegicum bind 1 nr. 654 (DN 1 654). Brevet er datert 1. sept. 1417 og forteller at biskop Sigurd gav en Harald Gunnarson årmenning og ombud over Hadeland prosti. Brevet er skrevet på et sted som kan leses som Garløs, og da kan Harald Gunnarson ha bodd der. Men sikre kan vi ikke være, for garder i andre bygder kan ha hatt en lignende skrivemåte. Kanskje var han en hedmarking og har bodd på Gålås i Furnes?

Først på 1500-tallet har vi en sikker identifisering av garden og vet at det gjelder Gaarløs på Toten.

Skattelistene opplyser følgende:

1528	Anders Garløs betaler gjengjerdsskatt.
1557/58	1 koo aff Thord Gaarløs for hannd slo Swendt Narem y hanns hoffuitt mett enn kanade (kanne).
4 daler 1 koo aff Oluff Lider for hand hug Tord

1560/61 1 elshuut aff Tordtt Gaarløs for hand skiød vdj
forbudt.
6 daler av Knudt Bagge for hannd hug Iffuer
Gardløss 4 skrammer vdj handenn andenn iuledag.
4 daler 1 koo aff Helie Schielloff(Skjølås) for vfredt
hand giorde Gudbrannnd Gaardløs vdj iulefredt.
8 daler 1 oxe Aff Thordtt Gaardløs for aabutzfald
Torer Gaardeløs st (skatter av) 2 pd malt

Vi ser her at det samtidig nevnes flere personer på Gaardløs. I og med garden i 1528 og til langt ut på 1600-tallet var ett bruk, kan det være et slektskap mellom disse. Kanskje var Iver og Gulbrand sønner av Tord Gaardløs, som hadde sønner på den tiden.

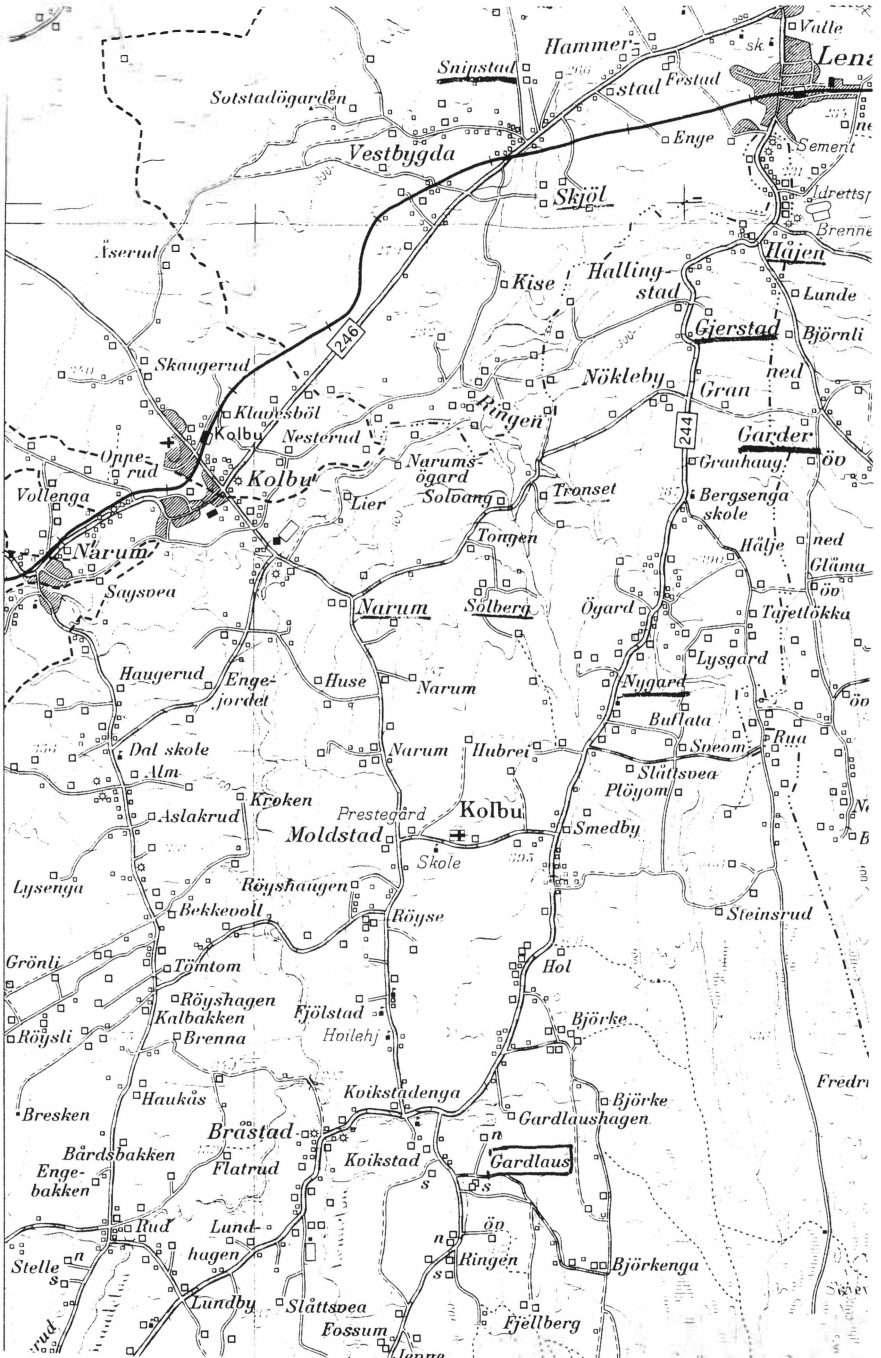
Tord er også nevnt i Lagmann Nils Stubs Optegnelsesbøger fra Oslo Lagthing 15. april 1572.

Thorer Galøs skall rade bygseleenn pa Tallarud pa Tothen epther thii han aager ther mest vdj meden Tord Tallerud skal were nest at besidde Tolarud foran for Thoress Gals søn epther han og her j Tallarud xiiij lispund End hues Torger Galøs haffuer kiøpt aff Tord Tallaruds quindes søsther søn Renicke skal Tord Tallarud ighen løse aff Thorer Galøs epther lagen At søsther skal søsther biode eff their verde arffue odall i 7 Ca: i landabrigde

Godset i Taraldrud i Totenvika gjør det mulig i hvertfall å lure på en del ting.

Brukeren på Taraldrud het i 1528 Amund, et navn som vi også senere finner gå Gårdløs.

En Amund Galløs er nevnt som lagrettesmann i et brev skrevet 2. februar 1598 som ble lagt fram i saken om arven etter Peder Skonning på Kirkehveem på Toten 21. august 1599. (Norske Herredags dombsbøker (NHDD) 1 rekke 5 bind s. 337-340). Amund

Men han har ikke noe rett til Taraldrud. Han har kunnet sitte med godset på stebarns vegne, men har som Nils Stubs notat viser gått utenom landslovens paragraf 7 når han har kjøpt gods i Taraldrud av Renicke (Benicke -Bengt?). Denne skulle først ha tilbudt godset til sin moster som var gift med Tord Taraldrud.

I hvertfall viser tavlen at Tord Gaarløs' sønn ikke har noe rett til Taraldrud.

Når dette er sagt, må det igjen presiseres at slektstavlen er en hypotese som forsatt kan være grunnlag for en diskusjon, men den kan også være riktig. Anders n. 1528, Tord n.1557/58-72 og Amund n. 1598 er i hvertfall sikre brukere på Gaarløs.

Fra 1612 er det bevart årlige skattelister over brukerne av gardene på Toten, dermed kan vi senere sette sikrere slektslinjer for garden. Paul Gaarløs nevnes som bruker på garden i 1612 og utover, siste gang han nevnes i skattelistene var 1633. Han betalte i 1615 holding av 2 pund malt crongods for Gaarløs og derunder bruktes Setter og Degvold øde for samme landskyld. (Vi kan se at landskylden ikke er endret fra 1560. Kanskje tyder det på at ødegardene har blitt brukt under garden over lengre tid. De var begge på den tiden bondegods, og eierskap i en periode er en mulig grunn til at de er blitt brukt under Gaarløs).

Paul Gaarløs var lagrettesmann ved kongehyllinga i 1610. Seglet hans er bevart, og viser bokstavene P.L. Da Paul har en sønn Laurits, kan L'en i farsnavnet stå for Lauritsen/Larsen.

Om Paul var i slekt med de tidligere brukerne på Gaarløs er det vanskelig å ha noen formening om. Det eneste vi vet om ham er at han var kjent i andre deler av bygda. I Tingboka for 1669 vitnet Siri Paulsdtr hennes fader Poul Gaarløses ord, i en krangel mellom Majer mot Rises og Skjefstads besittere, at de sistnevnte *"ikun var slotlendinger til forne omtvistede skog og ikke kunne love eller ... nogen derudi"*.

Etter Pauls død betalte Karen skattene for garden i årene 1634-45, så hun må være hans enke. Hennes farsnavn får vi kjennskap til gjennom en grensevist fra 1649 mellom Smeby og Kraby, der Laurits Gaarløs vitnet sin moder Karen Pedersdtrs ord.

I 1630 betalte Laurits Poffuelsen bygselavgift av 1 hud malt som er halvparten udi Gaarløs, som hans fader for ham avstod. Laurits Pedersen betalte i 1641 bygselavgift av 1 pund crongods udi Gaarløs som hans moder frafløttet. Ved koppskatten i 1645 betalte Laurits Gaarløs for seg og kvinde.

I følge Statholderskabets extractprotokoll datert febr. 1650 androg Laurits Pedersen Gaarløs at *"bemte. hans paaboende gaard udi frembforne tider ey haffde schyldt videre end sex pund smør, och for nogle aar siden udi dess sted var paasatt til aarlig landskyld et pund tunge och 3 pund smør, bad at motte forbliffue wed bemte. sex pund smør forrige landskyld."*

Bakgrunnen for saken var som det står en omlegging av skatten som skulle betales. 3 (bismær)pund smør tilsvarte 1 pund tunge. Av senere skatter kan vi se at anken ikke ble tatt til følge, og den nye fastsettelsen utgjorde gardens skyld senere. Anken viser at det på denne tiden var kun en bruker på Gaarløs. Til tross for at kilder ved to tilfeller nevner en Laurits Pedersen, het han Laurits Paulsen. Garden fikk to brukere fra 1656 da Jacob nevnes sammen med Laurits. Ved manntallet i 1666 var Laurits Paulsen 61 år gl., og han brukte sin halve del av Gaarløs fram til 1681.

Den 9.6 1660 ble det skiftet etter Ragnild Jensdtr. Hun og mannen Laurits Gaarløs (ikke direkte nevnt i skiftet) etterlot seg følgende barn:

1. Paul Lauritsen, 25 år i 1666. Hans fornavn er i enkelte kilder feiltolket til Peder.
2. Jens Lauritsen. Han er ikke innført i manntallet for 1666.
3. Berte Lauritsdtr, trolig gift med Jacob Knudsen Gaarløs.
4. Karen Lauritsdtr, trolig gift med Ole Olsen Hammerstad. På skiftet etter henne, den 14.2 1667, har Jens Lauritsen Gaarløs tilgode penger i boet. Hun etterlot seg en sønn Ole (helst født etter opptegnelsen av manntallet i 1666, da han ikke er innført der).
5. Ingebor Lauritsdtr, trolig gift med Knud Pedersen fra Hoel
Det opplyses i skiftet at en av døtrene var gift og hadde mottatt sin hjemmegave.

Så vidt en kan se er de to yngste døtrenes barn født etter mormorens død. Det er derfor lite trolig de var gift på det tidspunktet. Ut fra dette virker det rimelig at Jacob Knudsen, som hadde overtatt halve garden, var gift med eldste datter.

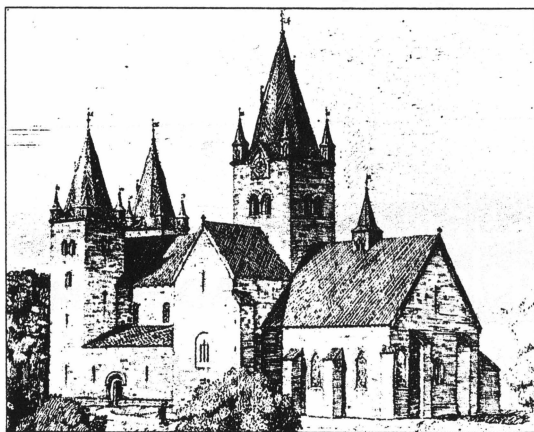
**HAGELAND
HADELAND AS**

2770 Jaren
Tlf: 61 32 77 90

*Blomster - Planter - Hagesenterartikler
Hagemøbler*

Hamardomen

Domkirkens og Bispeborgens beliggenhet på Odden, ved Vågen foran Hamarkaupangen, må ha hatt en overveldende virkning i det åpne, frodige landskapet rundt Mjøsa og manifestert handelsstedet som kulturelt og politisk sentrum, hvor klosterets munk og prester i tillegg til sine religiøse tjenester også formidlet sin tids almene kunnskaper og var engasjert i sosiale sammenhenger. Fra kirkebygget var påbegynt i 1152 og fram til Svartedauen i 1349, representerer kaupangen vekst og vitalitet likeverdige andre handelssentra i datidens Norge.

Olaf Nordhagens rekonstruksjon av domkirken slik den kan ha sett ut etter ombyggingen på 1300-tallet.

Alt tyder på at vedlikeholdstilstanden for domkirken på Hamar var svært dårlig i senmiddelalderen. Dette bunnet i dårlig økonomi, politiske stridigheter og turbulente forhold rundt bispestolen. Retorisk uttrykt kan en hevde at tiden fra slutten av 1400-tallet og frem til reformasjonen, er en eneste lang lidelseshistorie. Til en viss grad faller dette inn i et generelt mønster. Den sengotiske perioden, 1350 - 1537, er her i landet preget av stagnasjon når det gjelder større byggearbeid i stein. Noe byggeaktivitet har det vel vært i domkirken på Hamar, selv i denne perioden. Spørsmålet er enda ikke skikkelig undersøkt, men enkelte forskere er av den oppfatning at hovedskipet fikk hvelv i senmiddelalderen, Hvelvene var forsynt med sluttsteiner av rød sandstein. En av dem som er bevart, har et ornament som kan ligne et våpenskjold og er antatt å tilhøre den siste katolske biskopen, Mogens, 1513-37. Til tross for disse eventuelle ombyggningsarbeidene, sitter en igjen med et inntrykk av at forfallet på domkirken var akselerende i senmiddelalderen, og at det var en stadig kamp for å hold tritt med vedlikeholdsbehovet. Betydelige skader fikk domkirken under syvårskrigen, i 1567. Da Erik 14.'s tropper trakk seg tilbake fra Oslo, fant det sted krigshandlinger på Hamar. Ved den anledningen kom blant annet takkonstruksjonene på domkirken i brann. Mye av takverket, som var av tre, ble da sterkt brannskadet. Men kongen fikk istand økonomiske støtteordninger, og kirken kom under tak igjen. Rundt 1580 synes ødeleggelsene for en stor del å ha blitt reparert. Men forutsetningene for videre å sette kirken helt i stand, synes nå å ha endret seg vesentlig.

Den første dramatiske forfallsperioden som skildres, er at vestgavlen raste ut i 1670 og dermed vestportalen og vinduet over. Årsaken til at sammenstyrningen begynte nettopp her i vest, vil bare kunne bli begrunnede gjetninger. Det er imidlertid mye som taler for at hovedskipet var den delen av kirken som var i dårligst forfatning. Etter ødeleggelsene i forbindelse med syvårskrigen har man sannsynligvis prioritert å sette i stand korpartiet siden dette skulle tjene som øvelsessted for preste-elevene, spesielt når tidebønnene skulle øves inn. Etter dokumentene dømme ble ikke reparasjonene

av brannskadene helt fullført. Sannsynligvis var takkonstruksjonene og taktekningen over hovedskipet i dårlig stand, man hadde ikke maktet å reparere ferdig skadene som kirken fikk i 1567. Etter hvert rant det regn og snø inn. Fuktigheten la seg på hvelvkappene og den sårbare teglsteinen som hvelvene var bygget opp av, ble utsatt for frostsprengning og forvitring. Hvelvkappene slo etter hvert sprekker og raste ned. Da den vestre delen av midtskiphvelvet falt ned, kan raset ha trukket med seg vestgavlen.

Nils Sverdrup 1655 – 1712, sogneprest i Vang, har skrevet en beretning om Hamar domkirke, hvor fra vi tar med noen opplysninger.

Mer av vestpartiet raste sammen i 1686, og et av tårnkapellene falt samme år til grunnen. Katastrofen for domkirken kom da det store sentraltårnet styrtet sammen. Dette skjedde i følge Sverdrup i 1692. En umiddelbar følge av denne hendelsen var at hele korpartiet ble begravd av store mengder rasmasser. Dette er sannsynligvis årsaken til at vi i dag har bevart mannshøye murer i koret, og at hvelvet over nedre korkapell, i første etasje nivå, enda er i behold. Nils Sverdrup beretter at man begynte å hente bygningsstein fra domkirken så tidlig som i 1673. Denne ble tatt fra den nedraste vestgavlen som hadde falt ned noen år før. Men enda stod, som vi tidligere har pekt på, mye igjen av kirken. Den nevnte bygningssteinen ble ført til Vang kirke og brukt i forbindelse med en utvidelse av bygningen mot nord, i form av en ny fløy. Den samme kirken ble gjort enda større i 1695 da det ble oppført en fløy mot syd. Denne gangen ble det også benyttet stein fra domkirken, men uten at Sverdrup omtaler akkurat hvor fra. Derimot uttrykker han klart at overdelen av sakristiet (nordre korkapell) ble anvendt til oppføring av to fløyer ved Nes kirke i 1698. Til slutt forteller han at det ble benyttet en del stein fra domkirken i forbindelse med oppføringen av en ny fløy på nordsiden av Stange kirke i 1703.

Forfallet av de resterende ruiner fortsatte ned gjennom hundreårene, og i 1985 ble den pakket inn i plast for at de tekniske konservatorene

skulle få en tenkepause for drøftelser av alternative bevaringsmetoder.

I 1987 utlyste Riksantikvaren en arkitektkonkurranse for å få vurdert mulighetene for å reise vernebygg over ruinen. Denne ble vunnet av arkitekt Kjell Lund. Hans majestetiske glassbygg sto ferdig og kunne innvies ved den økumeniske olsokgudstjeneste den 29. juli 1998, men bygget ble offisielt åpnet av kronprins Haakon 9. august samme år.

Oppland
ARBEIDERBLAD

The logo for 'Oppland Arbeiderblad' is enclosed in a thin black rectangular border. The word 'Oppland' is written in a large, bold, blackletter-style font with a 3D effect, where the letters have a dark shadow on their right side. Below it, the words 'ARBEIDERBLAD' are written in a smaller, plain, black, all-caps sans-serif font.

Skifter

Toten, Vardal og Biri

Protokoll nr. 4 1692-1695
del 4

Av Fredrik Dyhren

Forord:

Protokollen omfatter hele Vestoppland. I utdraget som gjengis her er det kun lagt vekt på opplysninger som kan være av interesse i slektssammenheng.

Vær oppmerksom på at det kan være feil og mangler, da det ikke er lest korrektur på kilden.

62

Haldor Hoversen Stende, Vang 22.07 1694

X Sigri Andersdtr

Arvinger:

Joen Hoversen Stende, avdødes bror er død

Hover Joensen

Ole

Ingborg

Karen

Engebret Hoversen, avdødes bror

Tilstede på de umyndige barns vegne deres steffader Troen Stende,

saa og deres formynder Knud Hoele

Jordegods i Stende 3 1/2 skind som sl. Haldor og hans qvinde pantet.

Odelsgods 3 skind i garden

Tilgode hos: Knud Quam, Tore Strand.

Gjeld: Knud Andersen Grof.

Videre kom til deling formuen etter afdøde Knud Hoversen. Han hadde krencht og avlet barn med Marte Knudsdr som tilforen vært uberygtet og ville echtet hende. Men hans uløcheligh affald det forhindret, er hende med hans arvingers samtøche tillagt af den felles arv som de bekom at mude til sig og deres barn til. Denne arven deles i 2 brorlodd. arvinger til første brorlodd var de 4 førnevnte søsken samt deres halv søsken Joen, Erich og Anders Troensønner som hver arvet 1 søsterlodd etter Hover Joensen.

63

Martha Bendixdr Beto, Slidre 17.08 1694

x Halvor Halstensen

Barn:

Ole 18 år

Halsten 9 år

Birte x Niels Halvorsen Ellestad

Tilgode hos: Bendix Pedersen Dale, som derfor har sat et jordstøche i pant. Peder Bendixen Dale, Ole Willomsen Beto, Gullich Beto, Hans Beto, Engbret Biørnsen Beto, Engbret i Lien, Anne i Lien, Joen Engebretsen Oxehovet, Nills Hedalen, Peder Berg, Jøger Schammestein, Ole Mørstad, Niels Gulbrandsen Hegge, Suend Hegge, Jens Knudsen Vaarumb, Johannes Vaarumb, Halvor Nordtorp, Knud Dahle, Knud Ødegaarden, Ole Pedersen Berge i Vang, Christen Hoelien og hans qvinde etter sin forige mand, Niels Ellestad, Gulbrand Ellestad, Gulbrand Høme, Ole Egge, Christopher Røvang, Anders Johansen Lommen, Knud Knudsen Lommen, Erich Erichs. Lommen, Ole Ronne, Halvor Ringestad, Marit Quale, Niels Pedersen Lommen, Engbrecht Johansen Dahle, Østen Helle.

Odelsgods i Beto 3 1/2 skind etter brev dat. 19/6 1666.

Kjøbt i Beto 3 1/2 skind etter brev dat 10/9 1683.

Pantet i Morstad 1 hud jordegods etter brev dat. 20/9 1687.
Odelsgods i Dale 3 skind.

I Berg pantet 2 skind etter brev dat. 18/10 1686.

Niels Hoversen Ellestad svarer vergemaal etter loven for den yngste sønns arv.

64

Biørn Gulbrandsen nørder Halmrast, Land · 21.09 1694

x2 Karen Erichsdr

Barn 1. ekt.:

Peder 22 år

Barn 2. ekt.:

Anne 14 år

Ingbor 11 år

Martha 9 år

Karen 9 år

Martha 2 år

Tilstede den sl. mands søschenbarn Biørn Hoversen Odnes og
enchens moderbroder Alf Svensen Ringlien.

Sl. Biørn eide 1/2 hud jordegods m/b i Jørnanbye i Hedalen som enken
samt hennes børns formynder Biørn Stoerodens, ved skiftet solgte til
oppsitteren Peder Pedersen og hans qvinde Birte Clepasdr.

Enken angir å eie 1 skind odelsgods m/b i ødegarden Tellemarken

Gjeld: Sønnen Peder fordrer moderarv, Gunder Ellingsen Ringelien,
Gunnild Pedersdr

Formyndere: Biørn Hoversen Odnes og Gulbrand Hoverwen Skude

65

Nils Nilsen Stende, Ourdal 02.10 1694

og Ingri Olsdr

Barn:

Nils 7 år

Ole 6 år

Tore 1 1/2 år

Den sl. mands broder Tore Nielsen Stende som barnas verge tilstede.

Gjeld: Lauge Pedersen Bøe, Tore Rudlang, Amund Guden, Knud Knudsen Gudem, Amund Granum, Gulbrand Nielsen Granum, Hans Rye, Ole Tilden, Tore Herbrandsen Rognaas, Ole Røen, Erich Fosen, Martha Ringsager, Ole Olsen Sundem, Birte Nielsdtr(lønn), Rønne Nielsdtr(lønn), Birte Andersdtr(lønn),

66

Tolluf Nielsen Førrestraa, Slidre 03.10 1694

og kone

Barn:

Tolluf 16 år

Knud 11 år

Rangnild 16 år

Sigri 10 år

Mali 8 år

Tilstede barnas moders broder Erich Fossum, han svarer etter loven barnas vergemaal.

Tilgode: Gulbrand Mellum i Vardal, Torger Reen er skyldig etter dom

Gjeld: Tore Rudlang, Anna Bendixdtr, Anna Gulbrandsdtr(lønn)
Foreldrene eier 8 skind odelsgods i Førrestraa, I Røn 4 skind pantegods derav svares for 2 skind skat under Røn.

Gjeld: Tore Rudlang, Anna Bendixdtr, Anna Gulbrandsdtr(lønn), Povel Jensen,

67

Siver Larsen Joensrud, Slidre 06.10 1694

x Valgeir Joensdtr

Arvinger:

Giertrud Larsdtr, avdødes søster er død

Anders Olsen Houge

Ole Houge

Tilstede enkens brorsønn Ole Tronsen

Tilgode hos: Giertrud Snorte, Ole Andersen Jørstad, Torger Torchildsen Alfstad, Gulbrand Finchelsen lille Røe, Lars Enang.

Odelsgods I Joensrud 4 skind

Gjeld: Roeland Siverson Jørstad(lønn),Sigri Torstensdtr(lønn),
Martha Olsdtr(lønn), Johannes Siverson tjener paa Vindingstad, Ole
Iversen soldat.

68

Jøger Halvorsen Øver Hande, Slidre 08.10 1694

X Martha Knudsdr

Barn:

Knud 15 år

Halvor 8 år

Tilstede den sl. mands fader Halvor Nielsen Simmeleng og hans
broder Valentien Øe

Tilgode hos: Martha Tollufsdtr Jørstad.

Den sl. mand og hans qvinde har kjøbt Jarstad i Slidre brev dat. 20/1
1685 1 hud 10 skind.

De har også kjøpt i øver Hande etter brev dat. 7/7 1677 6 skind
odelsgods med odelsløsen. I samme gaard 6 skind odelsgods i følge
brev dat. 13/12 1675. Nok 4 skind 2 mål odelsgods i øver Hande
etter brv dat. 9/4 1675.

Enkens fader Knud Biørnsen eide i øver Hande 7 skind 1 mål
odelsgods som bevises med nest forbemelte kjøpebrev og et
kjøpebrev dat. 4/8 1660.

Arne Guttormsen Berge har bekommet av sl. Jøger lånte penger og
derfor satt til brukelig pant 2 skind odelsgods i hans brukende gard.

Gjeld: Nils Halvorsen Semmeleng fordrer etter sin broder.

Han verger for sine broderbarn.

69

Ole Jacobsen Hambre, Vang 15.10 1694

x2 Gøe Aasgrimsdtr

(x1 Martha Olsdtr)

Barn 1. ekt.:

Troen 12 år

Rønne 20 år

Tilstede den sl. mands broder Asbiørn Jacobsen Hambre, så og den sl. mands første qvindes broder Christopher Olsen Mosager. Odelsgoods beretter enchen at hennes sl. mand arveligen var tilfalden i Hambre 5 skind.
Gjeld: Barnas moderarv.

70

Roland Tørrisen Norland, Vang 15.10 1694

x Jøran Povelsdtr

Barn:

Sigri 1 1/2 år

Tilstede den sl. mands broder Johannes Torresen og Troen Pedersen Berge som har den sl. mands søster til ekte, og han svarer for barnets arv efterdi Johannes Steyle iche befindes vederheftig saaledes.

Odelsgoods beretter enchen at hennes sl. mand er arvelig tilfalden etter sin sl. fader 2 skind i Norland. Item kjøbt av sin broder Johannes Steyle 2 skind etter brev av 2/12 1686.

Gjeld: Troen Kattevold, Mads Kattevold, Joen Povelsen, Erich Pedersen Berge(lønn), Povel Høverstad, Alf Aagrimsen tienende på Ellingbøe, den sl. mand moder.

71

Jøger Johansen Remmen, Vang 07.10 1694

X Rangnild Gulliksdtr (også kaldt Knudsdtr)

Arvinger:

1. Joen Arnesen Quale i Slidre, avødes farbroder er død

Jøger Joensen er død

Joen Jøgersen Quale

RangnildJøgersdtr er død x Gudmund Landsrud

5 barn

Rangnild x Vallentien Halvorsen Øye.

Roland Joensen er død

Joen Rolandsen

samt 1 sønn og 1 datter

- Ane Joensdr er død
 Østen Gundersen, tiener hos Gullich Viig
2. Ole Arnesen Quale, avdødes farbroder er død
 Knud Olsen er død
 Ole Knudsen Quale, som tjener i Slidre
 Ragnild
 Finchel Olsen, er død
 Ole Finchelsen, er død
 Etterlot seg 2 sønner og 1 datter
 Arne Olsen Magistad, er død
 Etterlot seg 1 sønn(Ole Knudsen Quale er hans
 formynder)
- Anne Olsdr Semmeleng
 Hennes sønn Erland tilstede.
 Sigri Olsdr Houg i Slidre
 Hennes sønn Ole tilstede
3. Ole Knudsen Ferren i Slidre, avdødes morbroder er død
 Tolluf Olsen Feren er død
 Oluf Tollufsen Feren
 Giertrud Snorte
 Tore Tollufsdtr
 Sebør Tollufsdtr
 Sigri x Anders Lomen
- Niels Olsen, er død
 Ole Nielsen Jordey i Hemsedal
 Jacob, boende på Willogren i Hemsedal
 Iver, bor hos sin bror Ole
- Knud Olsen Moe i Slidre
 Hans sønn Ole tilstede
- Sigri Olsdr Hand, er død
 Etterlot seg 2 sønner
- Martha Olsdr Tue, er død
 Etterlot seg 2 døttre
- Rangnild Olsdr Tue er død
 Etterlot seg 1 sønn og 1 datter

4. Joen Knudsen Ferren, avdødes morbroder er død
 Jøger Joensen (tilstede)
 Knud Joensen er død
 dtr x Niels Halvorsen Semmeleng
 Johannes Joensen Semmeleng, er død
 Etterlot seg 1 sønn og 1 datter
 Martha Joensdtr, er død
 Etterlot seg 1 datter
5. Gullich Knudsen Ulvestad, avdødes morbroder er død
 Lars Gullichsen Magistad(tilstede)
 Knud Gullichsen, er død
 Etterlot seg 1 sønn
 Martha Gullichsdtr
6. Engbret Knudsen Stee, avdødes morbroder er død
 Martha Engbretsdtr, er død
 Gullich Stee
 Hans sønn Finchel tilstede
 Even Ondstad i Slire
 Martha Østensdtr Rogne
 Anna Østensdtr x Ole Siverson Jørstad
 Karen Engbretsdtr, er død
 Halsten Knudsen Jome(tilstede)
 Rangnild x Gulbrand Viig
 Barbra x Lars Enang
7. Jøger Knudsen Schammesten, avdødes morbroder er død
 Knud Jøgersen, er død
 Etterlot seg 1 sønn og 3 døtter
 Martha Jøgersdtr, er død
 Etterlot seg 1 sønn og 1 datter
8. Sigri Arnesdtr Gielle, avdødes farsøster er død
 Jøger Nilsen Quale, er død
 Ole Jøgersen, er død
 Etterlot seg 1 sønn 2 døtter

Knud Nielsen Gielle, er død
Johannes Knudsen Gielle(tilstede)
Lars
Niels, er død
Etterlot seg 1 sønn 2 døtter
Sigri
Groe

Torchild Nielsen, er død
Barbra Torchildsdtr
Martha

Niels Nielsen Helle, er død
Niels Nielsen
Ole
Sigri
Birte
Barbra
Rangnild

Gunnild Nielsdtr Berge, er død
Arne Berge
Lars Berge, er død
Etterlot seg 2 sønner 1 datter
Inger Øver Hande
Sigri Viger
Anna Hande

Martha Nielsdtr Semmeleng, er død
Sigri Hagensdtr, er død
Etterlot seg 1 sønn 2 døtter

9. Rangnild Arnesdtr, avdødes farsøster er død
Tolluf Nielsen Røe, er død

Etterlot seg 2 sønner 3 døttre

10. Barbra Arnesdtr, avdødes farsøster er død
Martha Engbretsdtr, er død
Gullich Stee
Even Onstad

Martha Østensdtr Rogne
Anna Østensdtr Jørstad
Karen Engbretsdtr, er død
Halsten Knudsen
Rangnild
Barbra

11. Tore Knudsdtr, avdødes morsøster er død
Tolluf Christensen
Knud Christensen Bracher
Jacob Christensen Hoff er død
Tidemand Hoff
Tolluf Qvien
Christen Hoff, er død
Etterlot seg 2 sønner 1 datter
Groe x Knud Dahl
Thomas Christensen Schehelle, er død
Etterlot seg 3 sønner 3 døttre
Sigri Christensdtr Førrestraa, er død
Etterlot seg 2 sønner 3 døttre

I Remmen er kjøpt 1 hud og 8 skind jordegods m/b etter skiøde dat 17/9 1682?.

Sl. Jøger har gitt sin halve hovedlodd til Tolluf Tollufsen Remmen, og derpå gitt gavebrev dat. 3/9 1688 på 5 skind gods i Remmen.

Gjeld: Biørn Lerohl, klocher Rasmus Jensen,

72

Michel Andersen Bollum, Toten 01.12 1693 (døde 19/11)

x2 Kirsti Torgiersdtr

Barn 1. ekt.: (alle gifte)

Amund 50 år

Povel 34 år

Mari 47 år

Tilstede på enkens vegne Rasmus Pedersen Hammerstad samt hennes broder Jens Torgiersen Rensbye.

Peder Taralrud skyldig til boen på 9 lispund jordegods u/b i Taralrud.

Odelsgods 1 fierding i Bollum som den sl. mand har arvet etter sin sl. fader Anders Taralrud og er innkjøbt etter brev anno 1631. Pantegods finnes i et støche engeland ved Olsby beliggende, dog ringe, som er innpantet av sl. Anders Taralrud fra sl. Ole Ousby for 30 år siden.(engelandet skylder 1/2 lispund)

73

Martha Pedersdtr Dysted, Toten 27.11 1694

x2 Svend Pedersen

(x1 Niels Nielsen)

Barn:

Niels Nielsen 18 år

Peder død før moren

Anders Svendsen 14 år

Tilstede den sl. qvindes søstermand Gulbrand Ellingsen Quegstad

Gjeld: Niels Nielsen rester faderarv og broderarv

Fortsettelse neste nr.

VI TILBYR SALG OG SERVICE PÅ:

- Motorsager, gressklippere, jordfresere, høytrykksspylere, kantklippere m.m.
- Reparasjon og service på scootere, mopeder og motorsykler utføres også.
- Benytt deg av vår hente/bringe-service

ARIENS **VIKING** **STIHL**
SNAPPER

PEUGEOT
KLIPPO

STIHL-butikken

Gran Motorsenter
2750 Gran - Tlf. 61 33 02 99

Nye spørgsmål

Spørgsmål nr. 413

Fra Danmark har vi mottatt følgende spørsmål til tidsskriftet, knyttet til bildet på motstående side:

”Dette foto er fra ca 1900 og viser Mathias Olsen og hustru Berte Marie, samt døtrene Ragna og Magda, Kristiania.

Berte Marie f. 02.09.1859 i Gran, Mathias Olsen f. omk. 1834/37 i Østre Toten, Ragna f. 1887, Magda f. 04.11.1889 (døtrene er måske født i Gran).

Skulle nogen huske at have set nogen af disse omtalt i kirkebøger, da vil jeg blive meget glad for at få opplyst Berte Maries forældres navn, Mathias fødselsdato og forældres navn og om Ragna og Magda er født i Gran eller i Østre Toten.

Mathias Olsen døde ca 1903. Berte Marie døde den 28.11.1942 og blev begravet i Oslo 3.12.1942. Ragna blev gift med Hans Holmsen og boede det meste af sit liv på Oppegård. Magda blev 1. gang gift Johnsrud, skilt og gift 1919 med Peder K. K. Overgaard og flyttede med ham til Danmark ca. 1920.”

Venlig hilsen
Randi Overgaard
Villebølvej 4,
6760 Ribe
DK

Fra www.slektshistorielaget.no har vi hentet de følgende spørsmål:

Spørsmål nr. 414

Søker foreldre og søsken til Josefine Johannesdatter Gunnerstuen f. 1870 eller 1868 fra Vestre Toten. Det sies at hun hadde to eller tre brødre. Ønsker også opplysninger om hvor på Vestre Toten hun kom fra.

Med hilsen,
Vigdis Nilsson
Bekkelibakken 4,
0375 OSLO
E-post: 4bekkli@frisurf.no

Spørsmål nr. 417

Jeg etterlyser slektninger til min oldefar Peder Anton Wolden (1862-1940). Han kom fra Østre Toten og var sønn av Johan Johannessen f. 1826, og bodde på Gudderud(volden). Johan hadde fire barn; Johanne f. 1852 – antatt gift Løvstad, Mathea f. 1855, Peder Anton (min oldefar) – reiste til Elverum, og Jens f. 1865 – bodde på Kapp Melkefabrikk.

Kjenner noen til etterkommere etter Mathea? Hun kan ha vært gift med Ole Kristian Jensen (jfr. folketellinga 1900 jobbet han på Dampskipet Tor, Eidsvoll, og hadde to døtre – Ingeborg f. 1887 og Anne Marie f. 1897). Finner ikke mer informasjon om dem – er det andre som kjenner til dette? Er også interessert i etterkommere etter Johanne og Jens.

På forhånd takk!

Med hilsen,
Kristin Wolden
Karudvegen 31
2340 LØTEN
E-post: kristin.w@c2i.net

Spørsmål nr. 416

Jeg søker opplysninger ang. min oldemors familie. Inga Andersdatter Stangstuen f. 14.5.1877 på Bellerudeie, g.m. Martinius Hansen f. 19.9.1873 i Østre Toten. Søker opplysninger om Ingas foreldre.

Marte Marie Juliusdatter f. 2.2.1848 i Ø. Toten, g.m. Anders Nilsen f. 27.12.1852 på Lille-Åmot. Ved folketellinga 1900 bodde de på Stangstuen, og brukte det siden. Anders Stangstuen var formann på Toten Ølbryggeri. Anders' foreldre fra 1865-tellinga: Nils Andersen Lille-Åmot 54 år og Kari Andersdatter 61 år – antakelig stemor.

Marte Maries foreldre: Julius Dokken g.m. Ingeborg Knutsdatter f. Etnedalen, enke på 1865-folketellinga, bosted Madsebakken. Julius Dokken finner jeg ikke noe på. Kan noen hjelpe meg her? Tellingene samme år stemmer ikke med de skriv jeg har fra familien. Jeg ønsker all info jeg kan få!

Med hilsen,
Elisabeth Bauer Lunde
Gml. Heggedalsv. 9a
1389 HEGGEDAL
E-post: borgal@online.no

KORREKTURLESERE

Vi ønsker flere personer til å lese korrektur av våre dataregistrerte kilder. Dette gjelder fra gotisk til 1900-tallets håndskrift, og oppdragene tilpasses den enkeltes ønsker. Det er mest praktisk å være bosatt innen vårt geografiske område.

VSHL avd. Gjøvik/Toten
v/Heljar Westlie
heljar@slektshistorielaget.no
eller tlf. 41 64 52 59 (ikke 14. des. – 10. jan.)

Lagsnytt

Årsmøte 2003

Avdeling Hadeland er teknisk arrangør, og møtet vil bli holdt på Granevollen Gjestgiveri, Gran, søndag 16. februar kl. 12. Det vil bli markering av 20-års jubileet for Vestoppland Slektshistorielag, og bevertning.

Innkalling med dagsorden og årsmelding blir sendt alle medlemmene 14 dager før møtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet *må* være sendt styret *før* 5. januar 2003, for å kunne komme med i utsendelsen. Adresse til postboksen eller direkte til formannen. Les vedtektene, og se om det er noe du vil ha forandret

Vel møtt til årsmøtet!

Anne-Lise Svendsen, formann.

Gran Øst - 2750 Gran - ☎ 61 33 88 40 – www.johnet.no

Vedtekter for Vestoppland

Slektshistorielag

1. Formål.

Foreningen har til formål å vekke og fremme interesse for slektsgransking. Den har til formål å danne bindeledd mellom de som interesserer seg for slektshistoriske spørsmål, og på beste måte rasjonalisere det genealogiske arbeid i Vestoppland.

2. Medlemskap.

Enhver kan bli medlem av foreningen. Medlemskapet trer i kraft når medlemskontingenten er betalt. Medlemmene forplikter seg til å følge foreningens vedtekter og regler.

3. Kontingent.

Årskontingenten fastsettes av årsmøtet. Kontingenten betales innen 1. mars. Unnlater noen å betale kontingenten etter påkrav, opphører medlemskapet.

4. Møter.

Hver region bør holde minimum 4 møter i året.

5. Årsmøtet.

Foreningens øverste myndighet er årsmøtet. Årsmøtet ledes av en valgt dirigent. Alle medlemmene som er tilstede har stemmerett såfremt de har fylt sine forpliktelser ovenfor foreningen. Når ikke annet er bestemt, fattes vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet avgjør formannens stemme. Ordinært årsmøte holdes hvert år innen utgangen av februar måned. På årsmøtet behandles vanlige årsmøtesaker. Årsmøtet innkalles av styret med minst 14 dagers varsel. Innkallingen skal inneholde dagsorden, årsberetning og regnskap. Ekstraordinært årsmøte innkalles av styret når dette finner det nødvendig eller når minst 10 prosent av medlemmene

krever det. Det ekstraordinære årsmøtet innkalles også med 14 dagers varsel og skal inneholde dagsorden.

6. Styre og tillitsvalgte.

a). Foreningen ledes av et styre som består av: formann, sekretær, kasserer og tidsskriftstyrer, pluss en representant fra hvert av lokallagene. Styret velger selv nestformann. Det faste styret har to vararepresentanter. De lokalvalgte har hver sin personlige varamann. Formann, sekretær, kasserer og tidsskriftstyrer velges for 2 år av gangen, slik at formann og kasserer velges det ene året og sekretær og tidsskriftstyrer det andre året. Vararepresentanter velges for et år.

Foreningens tillitsvalgte er:

3 medlemmer til tidsskriftskomiteen.

2 medlemmer til revisorer.

Disse velges for 1 år av gangen.

Til valgkomite velges 1 med personlig varamann fra hvert lokallag.

b). Hver region velger et arbeidsutvalg på minst 3 medlemmer, hvorav 1 velges til representant i styret og 1 til dennes vararepresentant. Den tredje blir kasserer for regionen. Hvert medlem velges for 2 år. Arbeidsutvalget velges på det siste medlemsmøtet i året.

Det velges en vararepresentant til tidsskriftkomiteen for ett år om gangen.

Alle har plikt til å motta valg til styre, utvalg eller tillitsverv. Styremedlemmer og tillitsvalgte kan etter 2 års virke be seg fritatt for verv for like langt tidsrom.

7. Hovedstyremøter.

Hovedstyret innkalles av formannen eller når minst 3 av de andre styrerepresentantene ønsker det. Styret er beslutningsdyktig når et flertatt av styret er tilstede. Ved stemmelikhet avgjør formannens stemme. Mellom hovedstyremøtene fungerer et arbeidsutvalg bestående av formann, sekretær, kasserer og tidsskriftstyrer, som tar seg av foreningens drift. Det føres protokoll over hovedstyrets

og arbeidsutvalgets forhandlinger. Referat fra hvert styremøte/arbeidsutvalgsmøte sendes styremedlemmene og framlegges til godkjenning på neste styremøte. Medlemmene blir gjort kjent med styrevedtak gjennom lagets tidsskrift.

8. Vedtektsendringer.

Forslag til vedtektsendringer meldes styret skriftlig med minst 1 måneds varsel. Forandringer i vedtektene kan foretas av årsmøtet med minst 2/3 flertall. Forslag til endringer sendes alle medlemmer på forhånd med minst 14 dagers varsel.

9. Oppøsning.

Oppøsning av Vestoppland Slektshistorielag kan bare skje når en slik beslutning er vedtatt av 90 prosent av de framømte medlemmene på to påfølgende lovlig innkalte årsmøter som holdes med minst 6 måneders intervall. Aktiva som er felles for slekshistorieaget tilfaller Oppland Fylkesbibliotek til bruk i lokalhistorisk avdeling. Spesielle aktiva som vedrører den enkelte region tilfaller bibliotekene/museene i regionen. Lagets bankkonto fordeles på de enkelte regioner i forhold til medlemstallet. Biblioteket i regionen bruker midlene til innkjøp av slekshistorisk materiell.

Lovene ble siste gang endret på årsmøtet på Hadeland den 18. februar 1996.

På årsmøtet 2002 kom det forespørsler om lagets vedtekter. Har dere forslag til endringer må disse sendes styret innen 5. januar 2003.

VÅRPROGRAM 2003

2. jan: Arbeidsmøte:

- vi hjelper hverandre med slektsproblemer

6. feb: Liv Marit Haakenstad:

- "Gravminner etc. i USA"

6. mar: Jan E. Jaatun:

- tema ikke fastsatt

3. apr: Statsarkivar Per-Øivind Sandberg:

- "Innvandringen til Vestoppland"

8. mai: Anne-Lise Svendsen:

- "Håndverksfamilier"

Møtene er på Gjøvik Bibliotek torsdager, og starter kl. 18.30.
Etter foredragene er det tid for egen slektsgransking.

**VESTOPPLAND
SLEKTHISTORIELAG
AVD. GJØVIK/TOTEN
www.slektshistorielaget.no**

Statsarkivet i Hamar

Lesesalen er åpen:

Tirsdag:	kl.08.45 - 14.45	* Fra ca. 15. mai til ca. 15. sept.
Onsdag:	kl.08.45 - 17.45*	er åpningstida 08.45 - 14.45 på
Torsdag:	kl.08.45 - 14.45	onsdag, og i samme periode er
Fredag:	kl.08.45 - 14.45	lesesalen stengt på lørdag.
Lørdag:	kl.08.45 - 12.45*	
Mandager	stengt.	

Møteinnkalling fra

Vestoppland Slektshistorielag avd. Land

Vår slekt og lokalhistorie

Lands Museum, Dokka: tirsdag 14.01.03 kl.18.30

- * Hvordan bli slektsgransker, ved Jan E. Jaatun
- * Informasjon om kilder ved Lands Museum, ved Kari Nordal
- * Kurs i slektsgransking våren 2003
- * Gjenstart av Vestoppland Slektshistorielags avd. Land
- * Tema-møter våren 2003

Møtet er åpent for ALLE interesserte. Velkommen.

*Kontaktperson: Marianne Gjerdbakken Kultom
Aust Torpa, tlf: 61 11 96 61*

Slekt i Gjøvik/Totenområdet?

BESØK VÅR INTERNETT-SIDE

www.slektshistorielaget.no

Her finnes avskrifter av kirkebøker, folketellinger, artikler og annet slektshistorisk materiale. I tillegg er det også litt materiale fra Land og Hadeland. Siden blir oppdatert jevnlig, følg med.

**Vestoppland Slektshistorielag
avd. Gjøvik og Toten**

Om lokalavdelingene i Vestoppland Slektshistorielag

Gjøvik/Toten:

Styret består av Heljar Westlie: formann, Fredrik Dyhren: kasserer, Eva Johannessen: sekretær og styremedlemmer Liv Marit Håkenstad, Henry Hoel og Sigmund Rosenberg (for Land). Varamann er Inger-Berit Østby-Deglum. Det er medlemsmøter på Gjøvik bibliotek den første torsdagen i månedene september-mai kl.18.30 - 21.30. Først er det kåseri/foredrag og dernest eventuelle spørsmål. Tilslutt er det muligheter for privat gransking og utveksling av opplysninger. Avdelingen har vel 120 medlemmer.

Land:

Denne avdelingen er midlertidig slått sammen med Gjøvik/Toten. Sigmund Rosenberg er kontaktperson, Robert Jørgensen er kasserer og Odd H. Lundby er kontaktperson for årboka Landingen. Lagets bibliotek er på Lands museum der åpningstidene er på tirsdag og onsdag 8.30 - 15.30 og ellers etter avtale. Det er ca. 30 medlemmer i Landregionen.

Valdres:

Eli Staxrud Brenna er leder, Eli Sælid er sekretær og Harald Rolandsgard er kasserer. Det er møter på Valdres folkemuseum 2. mandag i månedene september – mai. Avdelingen har ca. 25 medlemmer.

Hadeland:

Formann er Hans M. Næss, sekretær er Kjell Henrik Myhre og kasserer Gunvor Hilden. Det er medlemsmøter 2. torsdagen i måneden på Gran, inntil videre på Hadeland Folkemuseum, og 3. torsdagen i måneden i drengestua ved Jevnaker prestegard. Avdelingen har ca. 50 medlemmer.

Innholdsfortegnelse for 2002

Forfatternavn er understreket.

Tallene viser til hvor artiklene begynner.

Amundgård, Arne:

- Om ei Tomter-slekt på Dovre. S. 44.
- Folk fra Rud i Vestre Toten gjennom tidene. S. 211

Brenna, Eli Staxrud:

- Verdens eldste trekirke. S. 41

Bjørndal, Svein Arnold:

- Fra Einavollen til Røyshaugen. S. 203

Dyhren, Fredrik:

- Gaarløs i Kolbu på Toten, del 1. S. 277
- Skifter Toten, Vardal og Biri 1692 - 1695. S. 54, 140, 217, 294
- Slekt på Nordstrand i Aurdal. S. 95

Hamardomen. S. 290

Høllen, Reidun:

- Fra Toten til Valdres. S. 165
- Ragnhild O. Vike - noen av hennes etterkommere. S. 19

Hårstadsveen, Rune:

- Martin Kubberuds morsslekt, del II s. 32, del III s. 133

Jaatun, Jan Eilert:

- Gaarløs i Kolbu på Toten, del 1. S. 277

Kubberud, Martin:

- Martin Kubberuds morsslekt, del II s. 32, del III s. 133

Lagsnytt: S. 65, 153, 236, 309

Nes kirke i Brandbu. S. 207

Nettum, Herman:

- Etterkommere etter Erik Henriksen Høvern. S. 176
- Kom min stamfar fra Finland? S. 107

Nye spørsmål (og svar): 65, 151, 232, 305.

Hans M. Næss:

- Rykter om Christoffer Hammer-etterkommere. S. 85

Svar på tidligere spørsmål: S. 148, 231.

Tandsether, Terje:

- Hasli - gard og slekt. S. 245
- Utdrag fra kirkebøker. S. 47
- Utdrag fra Hurdal kirkebok. S. 111

Tillegg og rettelser: S. 64

Tingelstad nye kirke. S. 138

Vesthagen, Ole Arild:

- Slektene Bartum og Castberg og etterslekt på Hadeland, del I s. 183, del II s. 265
- Slekten Langeland i Gran, del II s. 5

*Vi ønsker alle våre medlemmer en
God Jul og et Godt Nytt År!*

Tidsskriftstyret

Nye tilbud

- **Landbruksalarmer**
- **Termografering**
(med varmesøkende kamera)
- **Feilsøking på
varmekabler**

Henvendelse mobil 915 20 970

***Vi tilbyr
– du
bestiller!***

**HADELAND
EnergiNett**

Entreprenør
*Lokal leverandør
– over lang tid*

Jarevn. 15-17, 2770 Jaren Tlf. 61 32 73 00 www.henett.no

Velg buss med omtanke

Benytt Dem av våre moderne turistbusser.
Vi gir gunstige tilbud på turoppdrag.
Kontakt oss for nærmere avtale.

nettbus
hadeland AS

Adresse
2770 JAREN

Telefon
61 31 39 00

Telefax
61 31 39 01

A/L Hadeland Kornsilø og Mølle

KRAFTFOR • TILSKUDDSFOR

SÅVARER • GJØDSEL

KORNMOTTAK

Adr.: 2770 Jaren

Tlf. 61 33 68 20 Fax: 61 33 68 30

BYGGER'N

-ALMENNINGSBUTIKKEN-

Tips fra

LOKALBANKEN

*Hanne Jorun Heggsum,
Lena*

Gratis NETTBANK

Vi har fjernet årsavgiften på Nettbank.
Nå er Nettbank en helt gratis tjeneste (*)
i Totens Sparebank!

(*) Ved bruk av engangskodekort. Tellerskritt til
teleselskapet kommer i tillegg.

Tlf. 61 14 12 00

- lokalbanken med gebyrfrie tjenester

www.totenbanken.no

-rett rundt
hjørnet!

Vi støtter det lokale kulturmiljøet!

Hos oss får du alt du trenger innen bøker, faglitteratur, CD-rom og data, kontormaskiner, papir og rekvisita. Vi har også mange godbiter fra ditt lokale miljø!

BRANDBU INTERBOK
2760 Brandbu - Tlf: 61 33 49 70 - Fax: 61 33 60 09

GRAN
HANDELS SENTER

Handelsbyen på Hadeland

Vi ønsker deg velkommen og tilbyr:

100 forretninger innen de fleste bransjer, samlet på ett sted ved Rv4, midt mellom Oslo og Gjøvik.

P
600
avgiftsfrie
parkeringsplasser

GENERELLE ÅPNINGSTIDER:

Kjøpesentrene:	Dagligvarene:	Apoteket:
Hverdager 10.00-19.00	Hverdager til kl. 20.00	Hverdager 9.00-16.30
Lørdager 10.00-15.00	Lørdager til kl. 18.00	Lørdager 9.00-14.00
Utenfor sentrene:	Vinmonopolet:	Gran postkontor:
Man.-tors. 9.00-16.30	Man.-tors. 10.00-16.30	Hverdager 9.00-18.00
Fredager 9.00-19.00	Fredager 9.00-18.00	Lørdager 9.00-14.00
Lørdager 9.00-14.00	Lørdager 9.00-14.00	

*Returadresse:
Jan Eilert Jaatun
Postboks 99, 2857 Skreia*

VI TAR VARE
PÅ DAGENS
VERDIER

VESTOPPLAND SLEKTS-
HISTORIELAG TAR VARE
PÅ HISTORISKE VERDIER

SpareBank 1 Gran

SMIETORGET, 2750 GRAN - TELEFON 61 32 70 70

SpareBank 1 Jevnaker Lunner